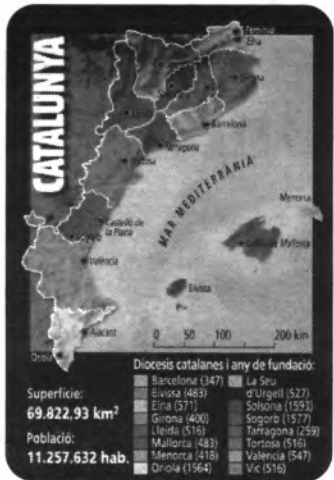

FALTA CARN DE CANÓ PER A L'EXÈRCIT ESPANYOL

El ministre de defensa espanyol F. Trillo denuncia la falta d'efectius de l'exèrcit per cobrir el pla de professionalització. Catalunya, amb el País Basc, són els llocs d'on gairebé no surten voluntaris. La falta de reclutes dificulta l'objectiu de crear un exèrcit professional en poc més d'un any. Tot i la campanya propagandística dels darrers mesos i els esforços per presentar l'exèrcit com un cos humanitari i democràtic, tots els anys de lluita antimilitarista han estat fructífers, i es pot constatar la plena consciència popular al nostre país del caràcter històricament colpista, imperialista i reaccionari de les forces armades espanyoles.

L'ESTEL

paisoscatalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ANY XIX. NÚMERO 449

15 DE DESEMBRE DEL 2000

PREU: 250 PTS - 1,50 euros

III Congrés de Cultura Catalana

Cecili Lapresta, sociòleg, Pep Labat, secretari de l'Institut d'Estudis del Baix Cinca, i Quim Gibert, psicòleg, en la presentació de l'anuari Cinga 2000, que inclou les ponències psicològiques del cicle La catalanitat, una identitat maleïda?, el passat dissabte 25 de novembre en el Palau Montcada de Fraga (La Franja de Ponent).

PROPERAMENT:
- GIRONA

Nova jornada de psicologia del cicle La catalanitat, una identitat sòlida

Tema: La independència de Catalunya respecte a Espanya. Implicacions psicològiques.

Ponents: Quim Gibert, psicòleg, i Ricard Colom, ex-regidor de l'Ajuntament de Castelló de la Plana.

Lloc: Col·legi de Periodistes, carrer Nou del Teatre 1, 2n 1ª, Girona

Dia: Dissabte 20 de gener de 2001. **Hora:** 2/4 de 8 del vespre.

JO TAMBÉ EM PLANTO

PRESENTACIÓ DE LA CAMPANYA A BANYOLES

Dia: Dissabte, 16 de desembre de 2001. **Hora:** 5 de la tarda. **Lloc:** Saló de Plens de l'Ajuntament.

Oradors: Carles Riera i Jesús Artiola. **Presentarà:** Ferran Ros.

CAP A L'ASSAMBLEA DELS PAÏSOS CATALANS CAP A LA INDEPENDÈNCIA

Temps de Franja és la nova capçalera mensual d'informació de les comarques catalanoparlants sota administració aragonesa. El Palau Montcada de Fraga fou escenari de la presentació el passat diumenge 12.11.2000. A la foto podem veure Josep Galan, president de l'Institut d'Estudis del Baix Cinca amb el primer número a la mà. Per subscripcions: jlabat@campus.uoc.es

Restaurante Chino
C'AN ZHANG
章氏大酒楼

Avda. Gran Vía Colón, 16 Tel 971 500 558
07300 INCA - MALLORCA Mòvil 630 34 61 78

DISTRIBUIDOR AUTORIZADO

EKOSTAR TELECOM S.L.

- Venta de Telefonía (Mòbil i Fixa)
- Venta i manteniment d'Ordinadors
- Internet, Disseny i Pàgines WEB

Carrer de Manacor, 92 - 07007 Ciutat de Mallorca
Tel. 971 245 450 - Fax 971 247 983 - e.mail: michaeleko@ctv.es

Especial dedicat a
**COMARQUES
GIRONINES i
CIUTAT DE MALLORCA**
Si vos ha agradat, telefonau al
971 26 50 05
i el vos enviarem
cada quinze dies

COMARQUES GIRONINES

PALS

Fa 17 anys que en Josep Buxó va començar a modelar i coure fang al seu taller de la Plaça de l'Ajuntament de Pals. Fa tota classe d'utensilis decoratius. Els cobreix amb esmalt de plom, la qual cosa els dona un color negre molt atractiu. Tel 972 636 841

Fa 10 anys que en Rosend Isern regenta la Ferreria Isern a Pals, El seu besavi Joaquim va obrir aquesta ferreria fa 110 anys Tel. 971 636785. Pals: poble de 1700 h. amb muralla al cim d'un pujol amb torre de vigia des d'on se divisa la terra i la mar per on venien i venen les invasions. Església del segle XII. Fabricació de ceràmica i turisme a les seves platges des d'on va partir en Colom amb els seus catalans cap el descobriment d'Amèrica amb les tres caravel·les, la Pinta, la Nina i la Santa Maria, empresa subvencionada pel Marqués de Santangel, tresorer del Rei Ferran de Catalunya, casat amb la forastera Isabel de Castella.

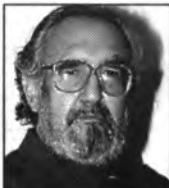

Fa 3 anys que en Joan Cervià va obrir el Restaurant Bonavista a Pals. Despatxa menús a 1450. A la carta se menja per unes 3000 ptes. Tel. 972 668 144

VERGES

Fa mig any que ne Maria Maurin de Galícia i en Vicente Martines de Castella regenten el Restaurant Albarana a Verges. És la mateixa casa on va néixer en Lluís Llach (el cantant de Verges). Son pare era el metge del poble i tenia la casa i la consulta a aquest edifici. Cuina gallega i empordanesa. Menús a 975 ptes. A la carta se menja per unes 3500. Tel. 972 780 13

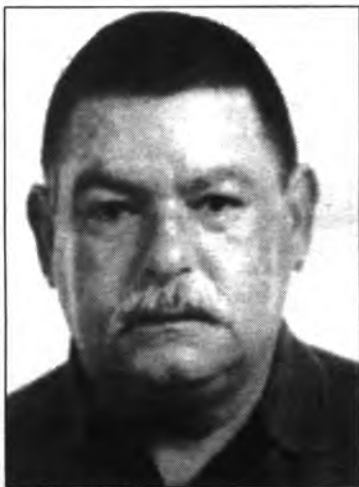

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

* De la revista Ressò de Campos copiam: Per aquells que s'entesten en pensar i creure que no hi ha hagut mai imposició de la llengua castellana, que llegeixin un fragment d'un edicte de Felipe II, del 17 de novembre de 1566 imposat a Granada, que era la major part de l'actual Andalusia:

"Ordenamos, i mandamos que passados tres años, el qual dicho tiempo damos para que puedan los Moriscos aprender a hablar, i escribir nuestra Lengua Castellana, que dicen ellos aljama, ninguno de los dichos nuevamente convertidos del dicho reino de Granada, assi hombre, como muger, no puedan hablar, ni leer, ni escribir, ni en su casa, ni fuera, ni en público, ni en secreto en la dicha lengua (a) Araviga, sinó que hablen, escrivan, lean, i traten en nuestra Lengua Castellana, sò pena el que la hablare, escriviere, ò leiere en la dicha Lengua Araviga, por la primera vez estè preso por treita dias de carcel, i sea desterrado por dos años del dicho Reino, i pague de pena seis mil maravedis, aplicados per tercias partes al denunciador, i Juez, i nuestra Camara; i por la segunda vez la pena sea doblada; i por la tercera, demás i allende caya, è incurra en pena de destierro perpétuo del dicho Reino de Granada,..."

Patricio Cuadros

* Amb aquest edicte, ens adonam que fa 434 anys, els andalusos parlaven aràbic i que el rei castellà els va donar tres anys per aprendre el foraster tan si volien com si no, que si no, el robava els doblers i les cases i tot quan tenien i els fotia

a fora del país. Això ho haurien de saber en Rabasco i els seus seguidors, tan enamorats ells de la llengua castellana imposa a sang i foc als andalusos no fa tant de temps.

* Per la revista s'Unió de s'Arenal ens assabentam que l'esperança de vida dels cristians de la parròquia arenalera, és més be curta. El mes de setembre hi va haver els fune-

erals de Ramón Carrión de 60 anys, Esperança Oliva de 75, Manuel Parra de 79, Magdalena Canyelles 80, Patricio Cuadros 53, Joan Pons 60, Isidora Sarmiento, 83, Miquel Calvo, 80. Se veu que la feina a la hosteleria és feinota: horaris rotatius, feina de temporada, alcohol i tabac, bregues i disgusts... I tot per que se facin mil·lionaris dues dotzenes d'empresaris!

* Hem rebut un comunicat que diu: Les JERC volem manifestar el nostre rebuig cap a qualsevol persona, grup col·lectiu, entitat o partit polític que participi el 6 de desembre als actes de commemoració de l'aniversari de la

Constitució espanyola. La nostra oposició a la Constitució es basa en els següents eixos: 1.- Imposa l'oficialitat de la llengua castellana als Països Catalans i a altres territoris on tampoc no n'és la llengua pròpia. 2.- No respecta la Carta dels drets Humans, ja que no reconeix el Dret a l'Autodeterminació. 3.- No reconeix els Països Catalans com a nació. 4.- L'exèrcit és el garant de la unitat d'Espanya. 5.- Reconeix la figura del rei com a cap d'estat, tal com va demanar un assassí anomenat Francisco Franco. 6.- Cap jove dels Països Catalans ha tingut l'oportunitat de votar-la.

* EH congregà amb motiu del dia de la Constitució a Vitòria unes 3000 persones que caminaren durant una hora amb pancartes a favor d la Constitució basca i en contra de la Constitució espanyola i del PP. El dirigent d'EH i membre de la Mesa Nacional d'HB Karmelo Landa posà fi a la manifestació amb el que va dir el president del govern, José Maria Aznar, que "es hora que se faci un balanç realista dels 22 anys de Carta Magna". "No hi haurà res que aconseguixi ficar aquesta Constitució neofranquista en la societat basca, advertí.

* De l'Associació de la Tercera dat de Maó ens han comunicat que ha acabat la Sisena Setmana Cultural amb la participació d'un es 700 persones: jornada de cuina Menorquina amb 150 plats, marató pels Jardins de Malbuja, campionat de truc, campionat de Petanca.... La presidenta del Consell de Menorca Joana Barceló amb el conseller Miquel Gascon i el director de Sa Nostra Francesc Domènec presidiren el lliurament de trofeus al restaurant des port Minerva. Ω

CAVALLERA

Fa 15 anys que en Ramon Motlau va obrir l'empresa de distribució de màquines recreatives a Cavallera. Lloga màquines pel poble si per la costa. Tel. 972 794392

Mallorquins "Gou Home"

PERE FELIP I BUADES

Es anys 70 i 80, era freqüent veure pintades en les parets de les cases de les ciutats europees, com la clàssica frase ("Yankis Gou Home"). I ho era a les façanes de les cases de ciutats espanyoles com Madrid, Sevilla, Valladolid Salamanca... Amb aquestes pintades, els espanyols manifestaven la seva indignació pel fet que uns estranys, uns invasors (els americans) s'aficassin en els seus assumptes, pretenguessin dirigir-los en les coses de la seva vida, la seva cultura i fins i tot temien per la seva llengua. Tenien por que els americans arribassin a imposar-los no sols el seu "american way of life", sinó que fins i tot els imposessin la seva llengua. D'això tenien por els més apassionats defensors de l'hispanisme, com els guerreros de Cristo Rey, els considerats vertaders espanyols que guarden les essències més pures de la raça, de la Pilarica de la Blanca Paloma i de l'olé.

Al cap i a la fi, aquell que envaeix amb imposició i trepitja amb txuleria allò indígena, els seus recursos naturals i culturals, mai és ben rebut. I tots els pobles normals de la Terra reaccionen davant això. En aquest cas el poble castellà expressà els seus desitjos mitjançant pintades.

Ara, al poble castellà, no li preocupa tant allò ianki. No, ara el preocupen aquelles nacions no castellanes de l'Estat espanyol. Ells són els qui manen i a més es creuen els portadors de RH adequat per esgrimir el crit de "Santiago i cierra España". Toleren als andalusos per ser l'ètnia (estesa fins el més allà) i a més són un alt percentatge de vots i que repartits per

tot el territori estenen la imatge d'allò més espanyol en la seva religió de La Blanca Paloma, el Rocio, El Cristo de los Faroles, el del Madero etc. I la seva cultura dels toros, el tablado, la pandereta, les sevillanas, el cante, el baile, los faralaes...

Ara al poble mesetari, al castellà, li preocupen els vascos, els catalans i els gallecs. I els acusen de ser uns estranys, uns invasors, amb idioma i costums distints i se disposen a lluitar contra ells com antany ho feren contra els iankis.

El que passa és que aquesta genteta castellana realitza aquesta creuada a ca els altres: la realitzen al País Basc, a Galícia i als Països Catalans. I aquesta frase "gou home", va dirigida al basc, al gallec, al català o al mallorquí. I com que estam a la nostra terra, no se on ens hauriem d'anar, a no ser que ens fiquem dins ca nostra i no en sortiguem per tal de no molestar als nostres amics els castellans que no entenen lo que parlam ni es volen contaminar amb el nostre idioma del qual volen protegir els seus fillets.

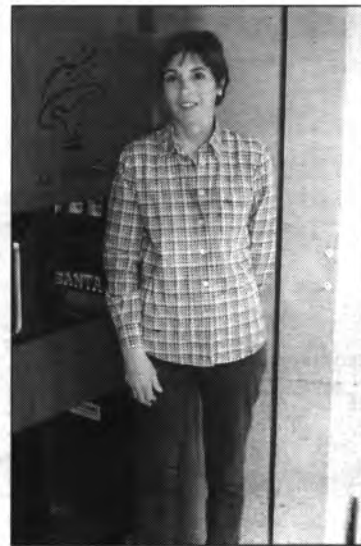
I això és el que fa el nostre vesí, en Joaquin Rabasco de s'Arenal que presideix el partit polític ASI. Ara, posa tanques publicitàries i pamflets a favor del castellà. Prest farà pintades com això de "Mallorquin Gou Home". S'atreviran a això: a realitzar pintades pels carrers i les faran ells, els rabascos d'ASI. O potser no seran ells. Seran els castellans i els andalusos que estan vivint entre nosaltres. O potser seran els mallorquins gonelles i botiflers els qui utilitzaran aquesta frase. Ω

COMARQUES GIRONINES

CERVIÀ

Els germans Fané varen néixer i han fet feina tota la vida al Restaurant can Franc a Cervià. El seu besavi Josep Fané va obrir aquest local l'any 1873. Despatxen menús a 800 ptes. els festius se menja a la carta per una mitjana de 2500 ptes. Tel. 972 496 038

Fa 2 mesos que na Maite Carreres regenta la Fonda a Cervià. Despatxa menús a 1000 ptes. Els caps de setmana se menja a la carta amb una selecció de plats ben acurada. Tel. 972 496 308

Na Mercé Marisch és la mestressa de l'empresa Ferrers d'Explotacions Forestals a Cervià de Ter. Exporten a Inca de Mallorca, a València i a Alacant. A aquesta contrada se sembren xops que en una dotzena d'anys són grossos, els tallen i els venen. Tel. 971 496 018

LA BISBAL

Fa mig any que en Marcé Joan Ernest Jorg de Perpinyà regenta el Restaurant El Torn a la Bisbal d'Empordà. Despatxa menús a 1100 ptes. A la carta, les nits i caps de setmana se menja per unes 2500 ptes. A la foto, amb la cambrera Maria Pertusa i la cuinera Montse Blanc. Val la pena anar-hi a dinar, ja que la cuinera és bona i na Pertusa, amb els seus 23 anys i 1'71 d'estatura se mou molt be per dins els menjadors. Tel. 972 642 406

PALAMÓS

Fa 10 anys que en Joan Artigues va obrir la Perruqueria Unisex Joan a Palamós. Tel. 972 316 363

VILADASENS

Fa 16 anys que el matrimoni Lladó va obrir el Restaurant Lladó a Viladasens. Despatxen menús a 1000 ptes. A la carta se menja per unes 3000 ptes. Tel. 972 496 157

MAÇANET DE LA SELVA

Fa un mes que n'Elsa de Maçanet regenta el Bar s'Estoneta a Maçanet. Tapes i begudes. És del Barça a tope. Tel. 972 859 196

HOSTALRIC

En Miquel Anglada és el gendre del Celler Galls a la Plaça dels Bous d'Hostalric. Ven vins, caves i licors. Tel. 972 864 143

VIDRERES

Fa 2 anys que na Dominique Almaraz de Castella regenta l'Oficina de Gestió Immobiliària a Vidreres. Tel. 972 851 421

LA TORTURA?
NO, MAI!

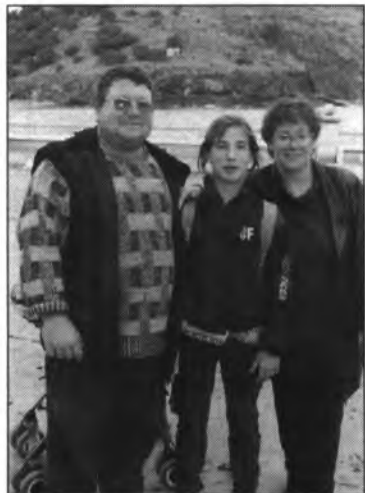
ACCIÓ DELS CRISTIANES PER L'ABOLICIÓ DE LA TORTURA

HI HA GENT
A QUI LI
MOLESTA OIE
ES PARLE,
ES PENSE I
S'ESCRIGA
EN CATALA

ÉS LA MATEIXA
GENT A QUI LI
MOLESTA
QUE ES
PARLE ES
PENSE I
S'ESCRIGA

COMARQUES GIRONINES

PORT BOU

És la família Reyes de Port Bou. l'amo, en Josep Reyes és funcionari municipal.

GIRONA

Des de 1860 la família Pujades regenta la Sastreria Pujades a la rambla de la Llibertat de Girona. Tel. 971 202 680

Fa 20 anys que en Pere Vicenç regenta l'adrogueria Sunyer a la Ciutat Vella de Girona. Tel. 971 201 237

N'Alex Garcia és l'amo del Café El Sol a la Ciutat Vella de Girona. Tel. 649 157 281

ARENYS

Fa 38 anys que la família Pinya regenta la Cafeteria Capote a Arenys de Mar. Són del Barça. Tel. 937 923 000

Fa 2 anys que na Patricia Font regenta la botiga del Mar Neptunus a la Riera d'Arenys de Mar. Ven estris de pesca. Tel. 937 920 210

GIRONA

Són dos patriotes catalans. En Josep M Carreres i la seva filla Gemma de Girona. Tel. 972 227 269

Què és la Llibertat?

Albert Alay (06.01.99)

Si algun concepte o realitat ha dut més problemes i ha enfrontat més els humans ha estat «la llibertat». Des dels grecs fins avui es parla de llibertat en política. Des de les escriptures religioses més antigues fins el dia d'avui es parla de llibertat dels humans. Totes les revolucions del tipus que siguin han estat proclamades en nom de la llibertat o entorn de la llibertat.

I avui convé definir exactament que és la llibertat. És una realitat? És un concepte? És només un mot? Val la pena que tothom hi digui la seva perquè hi han les tres possibilitats assenyalades més la més improbable; que no signifiqui res o que signifiqui quelcom no assumible.

Jo gosaria afirmar que potser i és qualsevol de les tres coses sempre i quan cada una d'elles s'interpreti en el més ampli sentit de la paraula; és a dir, que s'apliqui amb la cordura necessària per a no intentar confondre ni manipular els altres. És una

realitat si es compleix, és un concepte si no es compleix amb la sola voluntat de formular-la, i és un mot (una paraula) si només serveix per designar la voluntat d'una situació incerta.

Per començar afirmo que la voluntat no ha existit mai, entre altres coses perquè sempre s'ha dit que la llibertat acaba on comença la dels altres i que per tant està limitada a la voluntat dels altres. En segon lloc la voluntat ha existit més o menys segons les èpoques o, dit d'altra manera, la llibertat ha existit més o menys segons el sistema aplicat. No ha existit mai al complet ni ha deixat d'existir mai del tot en cap moment. Aquesta darrera formulació pot resultar xocant i fins i tot ofensiva per als que creuen de bona fe en el valor de les paraules; en la pitjor de les dictadures hi ha hagut llibertat per a alguns tot i que hagi mancat per a la majoria i alguns cops fins i tot una majoria arriba amb el temps a assumir que aquella dictadura permet certs nivells de llibertat suficients per a la convivència. Pensi's per un moment en les principals dictadures d'aquest segle: a Espanya, la dictadura de Primo de Rivera i la dictadura del general Franco; a Itàlia el feixisme; a Alemanya el nazisme, i a Rússia la dictadura del proletariat. En cada una

d'elles hi havia un estament; el militar, l'econòmic, el religiós i el proletari que defensaven que el seu sistema era lliure i garantia més llibertat per a tots. Tots ells duïen una bena als ulls que els impedia veure el que passava als que no pensaven igual o, per egoisme, entenien que si ells gaudien de llibertat, aquesta era per a tothom. I el cert és que a còpia d'anys esdevenien sistemes gairebé normalment acceptats per tothom (com un mal menor o perquè ja s'hi havien acostumat).

Vejam el que passa ara en els sistemes democràtics. Evidentment en les democràcies inicialment la llibertat era una entel·lèquia si ni tan sols existia una democràcia prou representativa de la voluntat popular, problema que subsisteix avui tot i acceptar tothom que és el menys dolent dels sistemes coneguts. Però situem-nos en les democràcies modernes on la llibertat havia de ser proporcional als drets civils; a Estats Units els negres i els analfabets (que era el mecanisme per a que els negres no votessin) tenien molta menys llibertat que els altres ja que no podien exercir els mateixos drets; a Gran Bretanya, a França, a Espanya... la democràcia ha estat diferent segons les èpoques; les dones no tenien drets civils, per exemple, o els nois no tenien vot

fins els vint-i-tres o vint-i-un anys però estaven obligats a fer la guerra per defensar la llibertat dels seus altres. En les democràcies més modernes no es pot parlar de llibertat per tothom si el servei militar és obligatori i la insubmissió penada; no es pot parlar de llibertat si uns són lliures de passar gana o malviure mentre altres poden gaudir del luxe hereditari o del privilegi que donen la formació, l'astúcia o la possibilitat de ser corruptes.

No es pot parlar de llibertat absoluta a Estats Units quan després d'acabar la Segona Guerra Mundial de bracet amb els soviètics, es va muntar la caça de bruixes contra els comunistes, o si el partit comunista estava prohibit a Gran Bretanya i Alemanya. I no es pot parlar de llibertat a Occident si hi han lleis que persegueixen vendre determinats llibres o posar en dubte la certesa de determinats fets històrics. No es pot parlar de llibertat quan les lleis que fan les cambres legislatives de les democràcies són cada cop més restrictives.

Per acabar, cal tenir ben present que ni el vot en el sistema democràtic ni cap altre mecanisme garanteixen la llibertat i només legitimen la realitat democràtica. Si no puc cremar una bandera, no soc lliure. Si no puc comprar tal o qual llibre, no soc lliure. Si no puc..., no soc lliure. Per tant la llibertat és una paraula que descriu una situació determinada en la qual un individu pot actuar en aquell context segons la seva voluntat. I això vol dir que la llibertat no pot ser universal: serà d'una majoria o d'una minoria, però mai, absolutament mai, de tothom. Ω

Gaby Loyam, S.L.
INMOBILIARIA

GABRIEL MAYOL SASTRE
DIRECTOR

A GABY LOYAM feim les coses be, lo altre depèn de vostè. Si vol vendre la seva propietat, cridi'ns

Santiago Rusiñol, 116 - B
07300 INCA - Mallorca
Tel. 971 50 72 99
Mòbil 600 53 75 77
Fax 971 88 36 26
<http://www.gabyloyam.com>
e-mail: gabyloya@gabyloyam.com

CONSTRUCCIONS I REFORMES

Jesús Pazos Creo

Carrer Xadó, 3
07600 El Molinar

Tel. 971 240 364
649 237 547

Dites populars del Nadal

1. A Nadal al foc, i a Pasqua al joc.
2. A Nadal, l'all al bancal.
3. A Nadal, neules.
4. A qui pessebre fa, no li manca pa.
5. Abans de Nadal capa no cal.
6. Amorettes pel gener, per Pasqua muller i per Nadal bolquer.
7. Ara ve Nadal, el temps es refresca, matarem el gall i torrarem la cresta.
8. Ara ve Nadal, matarem el gall, i a la tia Pepa li donarem un tall.
9. Ara ve Nadal, menjarem torrons, i amb una guitarra cantarem cançons.
10. Ara ve Nadal, posarem el porc en sal, la truja a la pastera i farem xera, xera.
11. Bocs amb davantal, cabrits per Nadal.
12. Boires per Nadal, migjorn o mestral.
13. Boires per Nadal no fan bé ni mal.
14. Bon dia i bon any que Déu nos do, per Nadal bona porcella i per Pasqua un bon moltó.
15. Bona casa i bona brasa, bona brasa i bon tió, i bon Nadal que Déu ens do.
16. Bona sort per Sant Joan, desventura per Nadal.
17. Cada cosa a són temps, naps i cols a l'advent.
18. Cada dia no és Nadal.
19. Calors de Nadal són frescors per Pasqua.
20. Carnestoltes quinze voltes i Nadal fos cada mes, que cada dia fos Pasqua i Quaresma mai vingués.
21. De Nadal a Carnaval, set setmanes, tant se val.
22. De Nadal a Carnaval, set setmanes per igual.
23. De Nadal a Carnestoltes, set setmanes desimbotles.
24. De Nadal a Sant Joan, va mig any.
25. De Nadal a Sant Julià, tretze dies hi ha.
26. De Nadal i de Sant Joan, només hi ha un cada any.
27. De Sant Joan a Nadal mig any cabal.
28. De Sant Tomàs a Sant Anton temps de Nadal som.
29. Demà de Nadal, arròs de catedral.
30. El bon menestral, conill per Sant Joan i pollastre per Nadal.
31. El conill per Sant Joan, la perdiu per Nadal.
32. El dia no creixerà fins que Jesús naixerà.
33. El fred de Nadal tot l'any va mal.
34. El forn, pel Nadal, no para un instant.
35. El mes de Nadal, o al llit o al fúneral.
36. El ral guanyat per Sant Joan és ral i mig per Nadal si hom sap guarda'l.
37. El vent de Nadal dura tot l'any.
38. El vi de Nadal, ni emborratxa ni fa mal.
39. Els alls per Nadal, ni sembrats ni per sembrar.
40. Els freds de Nadal dominen l'any.
41. Els formatges de Nadal són els millors de l'any.
42. Els mànecs d'eina tallats en lluna de Nadal fan millor feina.
43. Els trons de Nadal no fan ni bé ni mal.
44. Entre Nadal i Reis creix el dia un peu de rei.
45. Entre Nadal i Reis el fred correrà.
46. Es crema més llenya per Nadal que en tota la resta de l'any.
47. És dia de Nadal, salsa, gallina o gall farcit, tant si és pobre com si és ric, per aquell dia mai no falta.
48. Fangada abans de Nadal, per mitja femada val.
49. Fes sabates, sabater, que el Nadal ja ve.
50. Fins al dia de Nadal no és hivern formal.
51. Fins per Nadal el dia ni creix ni neix.
52. Fred per Nadal i calor per Sant Joan, salut per tot l'any.
53. L'Advent és el temps del vent.
54. L'Advent, temps de vent, i Nadal, temps hivernal.
55. La fornada de Nadal se n'emporta mig costal.
56. La jornada de Nadal s'emporta mig costal.
57. La missa de Nadal, per tot l'any val.
58. La neu d'Advent, gela les dents.
59. La neu d'Advent gela molt fàcilment.
60. La neu de Nadal de femada val.
61. La neu del mes d'advent gela les dents.
62. La nit de Nadal, la festa dels estels, i la festa major del cel.
63. La nit de Nadal la més clara de l'any.
64. La nit de Nadal la més estelada de l'any.
65. La nit de Nadal la més llarga de l'any.
67. La pluja abans de Nadal, per mitja pedregada val.
69. Massa pluja per Nadal aplanar l'herba i al bestiar fa mal.
70. Molta pluja per Nadal, mitja pedregada val.
71. Nadal al sol, per Pasqua al foc.
72. Nadal amb gelada duu bona anyada.
73. Nadal amb lluna any de fortuna.
74. Nadal amb lluna anyada segura.
75. Nadal amb lluna clara, bona sembrada.
76. Nadal amb lluna lluent, al foc posa més sarment.
77. Nadal amb lluna plena el bon temps mena.
78. Nadal de sol, Pasqua de fred.
79. Nadal duu l'hivern dins d'una panera; si no el duu al davant el porta al darrera.
80. Nadal eixut, l'herba put.
81. Nadal eixut, temps perdut; se'n ressent la tina i se'n ressent el cup.
82. Nadal en dijous, any de molts ous.
83. Nadal en dijous, cada gallina mena cent polls.
84. Nadal en dijous, crema l'arada i ven els bous.
85. Nadal en dijous, ocells a grans vols. Ω

LA SOLEDAT DE CIUTAT

En Bartomeu Vives és el president de la Associació de Veïns Reis Catòlics de Ciutat. Dia 28 d'octubre complí el 65 anys, per això el trobarem amb els seus directius celebrant la seva jubilació. Ara tindrà més temps per dedicar-se a fer feina per la barriada. El 15 de novembre celebraren l'onzè aniversari de la fundació de la associació amb un dinar a l'Aquacity de s'Arenal al que participaren 300 comensals. Tel. 630 814 374

Fa 12 anys que en Joan Boiret de sant Joan va obrir el Taller Rissema al carrer dels Reis Catòlics de Ciutat. A la foto amb el seu ajudant Pep Robres. Tel. 971 272 325

Na Maria dels Àngels Orfila és la madona jove de la Botiga de telefonía TELYCO al carrer dels Reis Catòlics de Ciutat. Tenen sucursals a Luca de Tena, a can Pastilla, a s'Arenal i a Lluçmajor. Tel. 971 273 406

Fa 21 anys que en Gaspar Segura regenta el Taller de Planxa i Pintura al carrer de sant Dàmas de Ciutat. Tel. 971 421 108

Fa 25 anys que en Jaume Domingo fa de matalasser al carrer de sant Dàmas de Ciutat. Tel. 971 248 526

Fa 6 anys que en Francesc Esteve regenta la Fusteria Petro a la barriada de la Soledat. Fa mobles i fusteria de manteniment. El seu sogre Bartomeu Petro va obrir aquesta fusteria l'any 1970. Tel. 971 246 970

Fa 16 anys que en Constantí Vivero de Castella va obrir el Bar "Quita Penas" a la Soledat. És la seu de la Penya de Toros Rafel de Paula de la qual és president en Mateu Pellisser (a la foto). També tenen un club de dards. Són del Madrid i del Mallorca. Tel. 971 248 430

LA SOLEDAT DE CIUTAT

Fa 2 mesos que en Michael Eko d'Anglaterra (els seus pares son nigerians), ha obert la botiga de Telefonía Ekostar Telèfon al carrer de Manacor 92 de Ciutat. És distribuïdor Oficial d'ONO. Tel. 971 245 450 Michaelenko@ctv.es

En Gabriel Serra acaba d'obrir la Gestoria Serra a la Soledat. Gestió fiscal, contable, impostos. Tel. 971 270 499

Fa 28 anys que en Juli Garcia i n'Isabel de l'Olmo regenten la Sastreria J. Garcia a la Soledat. Fan vestits a mida per els homes elegants de la barriada. Tel. 971 241 355

Fa 15 anys que en Llorenç Carrió de sant Jordi va obrir el Vídeo Hispània a la Soledat. El darrer crit en vídeos és el DVD on pots triar l'idioma que vulguis i el català per descomptat. Tel. 971 247 230

El regne enverinat (a propòsit de les hepatitis)

«Vingué el dolent amb el seu tron a l'espatlla; i vingué el bo a ajudar al dolent a caminar».

Mario Benedetti.

Hi havia una vegada uns habitants, una ciutat i un regne molt lluny d'aquí i que, com veureu, es semblaven molt poc a nosaltres Vivien al principi en pau, rodejats de coses senzilles com el sol, els nens i els ocells. I les plantes, les bones, barates i senzilles plantes, que en gran varietat havia posat Déu en aquella terra, i que els ancians del lloc usaven per a fer infusions medicinals, plantes els secrets de les quals passaven les àvies de generació en generació.

Quan es necessitava alguna planta, alguna àvia sabia sortir a la muntanya i tornava amb un bon grapat d'elles, justament les que necessitaven per a cada cas. Però això només succeïa de tard en tard, en els rars casos en que algú es posava malalt, comunament vells als quals ja s'anava aproximant la seva hora de marxar d'aquest món. Així és que havia molts ciutadans saludables hi havia pocs metges, científics i farmacèutics en aquesta ciutat: n'hi havia en realitat només tres; perquè, en realitat... no en necessitaven més.

Però un dia trist d'un any malèfic arribà a la ciutat un home dolent, i es va quedar en el millor hotel, maquinant com fer-se ric amb tan confiats i ingenus ciutadans. Es deia Manson i era en realitat un estafador i un gànster desaprofuit que havia hagut de fugir d'un altre regne per una gran estafa que ell va fer. Encara que, com sol ocórrer amb tots els gànsters, vestia amb molt encarament i semblava una persona molt honorable i digna de crèdit. Tots li cedien el pas quan entrava en els llocs importants de la ciutat.

Manson tenia el cor negre i es va rodejar, per la llei de la semblança, d'un petit cercle d'homens amb el cor alhora negre, i començà a maquinant com estafar a gran escala, sense que aquest cop hagués de fugir ni el volguessin dur davant la justícia.

Aviat ordí una estafa perfecta que, com seria a gran escala, seria molt poc detectable. Decidí vendre als ciutadans d'aquest regne simultàniament verins i contraverins per a d'aquesta forma fer-se molt ric.

Així és que, ajudat del seu íntim cercle de secuaces, passaren a la primera fase del projecte. Posaren a la venda un verí en baixes dosis per a aigües i aliments, verí al qual malgrat això anomenaren «Additiu Colorant Conservant» doncs donava color i sabor atractiu als menjars i impedia que aigües i aliments s'omplissin d'algues i microbis (fins i tot a temperatura ambient) o, com ells digueren en la seva publicitat, impedia que les aigües es «podrissin». Com els efectes d'aquests verins eren a llarg termini, només els previngue-

ren alguns biòlegs experts, que foren convenientment subornats (i en algun cas eliminats).

En vista que ningú assenyalaria inconvenients importants i en vista de les indubtables avantatges, molts homes bons acolliren i finançaren a aquest home de cor dolent, que fundà una gran empresa que anomenà «Additiu Co.» que cresqué un 500% durant molts anys, i feu molt ric a Manson i als Bancs que l'ajudaren.

Però la natura no entenia de mentides i suborns. Així és que les cèl·lules dels fetges dels habitants d'aquesta ciutat i d'aquest regne es desvitalitzaven i morien... a la mateixa velocitat que les algues que abans reverdien les aigües dels estanys i que les bacteries que abans fermentaven els aliments; i els colorants i saboritzants que tant realçaven (i feien vendre) els menjars... enverinaven en igual proporció poc a poc els fetges i ronyons de la major part dels habitants del regne.

Els sistemes immunitaris dels habitants de la ciutat es deprimien lentament i els hepatocits morien un rera l'altre, vertint-se els seus continguts necròtics en els conductes intra i extrahepàtics i en la sang, els quals s'omplien d'estranyes proteïnes, trossos d'ADN i ARN danyats. No és d'estranyar que, després d'algunes setmanes, proliferés entre tota aquesta matèria morta algun que altre microbi «oportunist» o «escorbriaire», microbi que era ràpidament fotografiat i identificat pels biòlegs a sou de Manson.

Per a encobrir la seva oculta però detectable mala acció, Manson i els seus desaprofuits feien dir als «experts» al seu servei que les estranyes proteïnes y trossos d'ADN i ARN danyats que apareixien en la sang i biòpsies dels afectats pertanyien en realitat als microbis que apareixien en la majoria dels fetges afectats. I, presentant diapositives dels microbis i del material genètic trobat, deien amb gran solemnitat que havien a la fi descobert als veritables responsables dels danys hepàtics trobats.

I com aquesta mentida es deia amb paraules molt serioses i complicades en revistes molt serioses i complicades... doncs resulta que tots els lletrats i «científics» del regne digueren que així era, en efecte, doncs temien confessar que no havien vist res de tot això, i que en realitat ignoraven la base que hi havia rera de tota aquella fraseologia. I com ells digueren que era així, els millors periodistes i dibuixants feren amplis esquemes que publicaren en les revistes més «serioses» i esplèndids documentals que emitiren en la Gran Cadenà Televisiva del regne. I, com això feren els periodistes, tots cregueren

aquesta gran mentida que, paradoxalment, rebé el premi Pulitzer d'aquest any. Es més, farts de veure créixer el nombre de malalts i morts que cada setmana es registraven en el desolat regne, el clam de les gents forçaren a que la Seguretat social de l'enverinat regne financés la lluita contra aquests perversos microbis.

Manson fundà un gran holding diversificat d'empreses que ascendí ràpidament en Borsa. A més a més d'«Additiu Co.», Manson i els seus desaprofuits fundaren també «Inhibitòria Farmacèutica Co.», que desenvolupà potents antimicrobians i inhibidors dels processos d'expressió i catabolisme cel·lular. D'aquesta forma aconseguiren frenar durant alguns mesos (i fins i tot anys) els alarmants resultats que en els organismes enverinats els «tests detecció» anaven mostrant. Cert és que aquesta frenada es produïa a costa d'importants efectes secundaris. Uns i altres eren posats en el mercat... després de patentar-los, per suposat.

Però la peça clau del Holding la constituïa «Multimedia Co.» empresa de «publicitat i publicacions científiques» que feu periòdiques i «molt serioses» campanyes «de sensibilització» en aquest sentit, posant sempre «a disposició de la prestigiosa classe mèdica» els «valuosos ajuts descoberts».

Els enverinaments d'«Additiu Co.» continuaren, i els subsegüents danys hepaticorenals també. Convenientment publicitats, l'ús dels productes d'«Inhibitòria Farmacèutica Co.» fou creixent, i aviat pogueren fer-se estadístiques de resultats.

Com a conseqüència, les revistes «científiques» s'anaren omplint d'assenyats treballs (estadístics i aleatoritzats, per suposat) que il·lustraven de mil formes diferents l'«alta associació» que existia entre els microbis sospitosos i el dany hepàtic dels pacients; i manifestaven ben clarament la dependència que es produïa entre l'ús dels fàrmacs bioinhibidors i l'eficaz inhibició dels molestos signes i símptomes que es produïen per la destrucció dels hepatocits i l'aparició de microbis.

La major part dels (ja enriquits i afamats) «experts», i la cohort de periodistes i cameramans que els seguien, no dubtaren de la versió que impulsà Manson, doncs havia «consens general» entre tots els «experts» i, a més a més, les «correlacions» eren «molt altes i plausibles».

Com sol succeir en la major part de les bones estafes, els estafats participaren amb ganes i deler en deixar-se estafar: els qui participaren en la creació i manteniment dels additius, tests i farmacoinhibidors, obtingueren dos beneficis: El primer benefici era l'oripell que adquiria la plèiade de metges i farmacèutics en finançats «Congressos Científics» on l'autovantatge que necessitaven assolí dimensions veritablement coreogràfiques; El segon benefici era els inesperats i bons beneficis que l'ús dels tests i fàrmacs els deixava a cadascun d'ells. Per a netejar la seva consciència «Multimedia Co.» els deia que a més a més d'exercir una

loable i sacrificada labor de «prevenició» a l'usar els tests de «diagnòstic precoç» en l'esglaiada població... només ells «estaven autoritzats» i sabien emprar aquests tests.

En totes les generacions, des d'aleshores, aquest «terapeuta dissident» feia lo mateix: curava als seus malalts enverinats amb herbes i potingues simples de les antigues àvies, i contraindicava l'ús dels productes d'«Additiu Co.» en les aigües i aliments, desaconsellant també els potents fàrmacs d'«Inhibitòria Farmacèutica Co.», millonàriament patrocinats per Manson i pels malfactors que el continuaren. Malgrat l'ús universal d'«Additiu Co.», els malalts que atenia el terapeuta dissident deixaven aviat d'empijorar i solien millorar sorprenentment aviat i be, sense a penes seqüeles.

Amb aquests terapeutes contestataris, Manson i els seus descendents sabien molt be que fer, i sempre feien lo mateix: el terapeuta dissident era ràpidament titllat de xerraire, desacreditat i destituït per qui tenien molt a perdre. Degut a això, els periodistes i col·legues que abans de ser destituït l'acusaven de ser un «cercador de notorietat», passaven a dir en un segon temps que actuava per «ressentiment» cada cop que, amb menys força i més desolat en cada ocasió, seguia el dissident advertint a tots de l'«errada gegantina»; i el tancaven en un psiquiàtric (o el dopaven amb psicofàrmacs, que era més fi).

Aquesta és la història d'aquesta distant ciutat d'aquest llunyà regne que, com veieu, tan poca semblança te al nostre. Ciutat i regne que perduren fins els nostres dies, i en els que durant molts més anys han continuat enverinant-se molts més fetges. I han continuat morint molts més soferts ciutadans. I han continuat fent-se rics i famosos molts més científics, metges i farmacèutics.

I, sobretot, han continuat fent-se molt més multimilionaris i respectats els desaprofuits gànsters estafadors. Cadascú dels que emmalaltien i cadascú dels que morien estiguieren sempre molt agraïts per tot el que, en la seva trista situació, aquells estafadors «feien per ells». Els donaren premis i títols i beneïren el dia en que providencialment arribaren a la ciutat, poc abans que l'epidèmia de «microbis trencafetges» comencés. I en el Parlament decidiren erigir una gran estàtua de bronze en el centre de la Plaça Major, en memòria de Sir Manson, al que anomenaren «El Gran Benefactor»; però que, com tu ja saps molt be, estimat lector, fou en realitat el primer i més astut de tots els estafadors, el creador de la nova saga dels biogànsters venedors de verins i contraverins.

Aquesta és una de les històries que la Ignorància (el pitjor Verí que existeix!) fa a vegades amb alguns regnes.

I aquest «conte»... encara no s'ha acabat.

El Pare César ens ha enviat aquest conte del seu amic el Doctor Francisco Javier Martínez Ruiz (Microbiòleg). Ω

La democràcia i l'alimentació

JOSEP Mª LOSTE. ARTICULISTA

La intoxicació alimentària continental per excel·lència ja ha arribat a la Península Ibèrica. El frau contra el consum humà que representa la malaltia de les vaques boges ja és entre nosaltres. Un cop més el model neoliberal, que anteposa el negoci a les persones i els interessos individuals als drets col·lectius, és el màxim responsable d'aquest enverinament, que malauradament tots pagarem molt car.

Aquesta crisi alimentària ens hauria de servir d'escarment, d'advertència, perquè les autoritats en general i la societat civil

es preguin més seriosament la qüestió del consum humà. No es pot deixar a la iniciativa privada diverses tasques de control alimentari i alhora s'hauria d'estirar les orelles a diversos lobbys com «l'aristocàrnia» i diversos potents grups industrials que produeixen pinsos perquè perfeccionin més les seves produccions. Lògicament ara ha estat la carn de bestia bovina, però això hauria de servir per posar en qüestió els anomenats productes (en aquest cas vegetals) genèticament modificats sense uns etiquetatsges com cal. També el consu-

midor hauria de saber, amb pèls i senyals, la composició i els ingredients de certs preparats, principalment càrnics, com per exemple, les croquetes, les salsitxes, les hamburgueses i els raviolis.

En definitiva, aquesta crisi alimentària dona la raó, una i mil vegades més, a les tesis, a la filosofia que defensa el líder pagès antimundialitzador occità, Jose Bové. Tots els ciutadans crítics i ben informats, que volen seguir menjant amb dignitat i sobirania, haurien de recolzar-lo. Les porqueries, que les consumeixin els qui pregonen dogmàticament el frau i l'edulcoració d'un model d'alimentació nord-americà sense història, tradició ni ànima, exclusivament per fer negoci. Perquè, com a gran principi democràtic, amb les coses de menjar no s'hauria de poder jugar ni a la borsa. Ω

ETA, el final de la treva

El darrer diumenge de novembre de l'any passat ETA proclamà el trencament de l'alto el foc. Ha posat fi a una treva que ha durat més d'un any. Alguns diuen que estava cantat, però a molts la notícia ens ha deixat estupefactes i entristits.

Nascuda en temps de la dictadura del general Franco per lluitar contra l'opressió i a favor de les llibertats democràtiques d'Euskadi Nord i Sud, això que anomenen Euskal Herria, ETA tornarà a les armes, cosa que és un error forçat pel govern del PP en veure els bons resultats dels partits abertzales enfront dels partits espanyolistes en les eleccions de juny al País Basc.

És un error forçat perquè amb aquesta decisió ETA dona oxigen als estats espanyol i francès, que només volen resoldre els problemes d'Euskal Herria (i els de les nacionalitats al seu interior) mitjançant la força com a tota estratègia democràtica. És un error forçat perquè es validen les estratègies policiaques dels governs Aznar-Jospin per resoldre problemes que necessiten d'una elevada cirurgia política, igual que els plantejats pels nacionalismes català, galleg, bretó o occità. És un error perquè el més alt funcionari d'interior del ministeri espanyol, Mayor Oreja, tornarà a estar en el centre de l'atenció informativa, que és el que estava buscant de manera provocativa en quedar-se descol·locat i sense discurs. Segurament és un error perquè el PP abocarà damunt del seus adversaris tota la seua retòrica criminalitzadora sobre aquells a qui no donà cap opció per a què el poble basc arribés definitivament a la pacificació (que no és el mateix que la rendició).

Perquè si a algú li interessa una situació que conduís directament al fracàs, i no trobe eixida a l'actual estancament és al PP, que amb el seu immobilisme maquiavel·lià ha fet tots els esforços perquè ETA torne a

actuar i així deixar en punt mort tots els acords a què havien arribat PNB, EA i Euskal Herriarrok, l'organització revolucionària que empara el moviment armat radical. La possibilitat que la democràcia es continuï aprofundint a partir del Pacte de Lizarrà quedarà reduïda pràcticament a zero. De passada el mitjà de comunicació acusaran l'organització armada de trencar la treva.

La pressió exercida per Espanya i França sobre el Partit Nacionalista Basc i Eusko Alkartasuna amb la intenció de canviar l'objectiu primer del pacte de Lizarrà, (la reconstrucció nacional d'Euskadi), per un procés de pau (amb la desactivació dels mecanismes de lluita dels abertzales) sense contingut i a canvi de res ha forçat ETA a tornar a les armes. Un dels requisits que tots els firmants de Lizarrà acceptaren va ser posar en marxa iniciatives per reformular un marc jurídic polític nou al marge del Pacte d'Ajuria Enea. PNB i EA temptats i enganyats pel PP han mantingut contactes i, per tant, els dos grups polítics són els majors responsables del trencament. L'Estat, manipulador i deslleial, boicoteja unes negociacions que progressaven sense la necessitat de participació de Madrid i París.

El trencament de la treva és, doncs, una mala decisió que té efectes culpabilitzadors per a tots els actors implicats.

En primer lloc ETA, que és qui decideix trencar la treva i tornar a la violència, a causa de l'immobilisme del govern que és qui té el poder i per tant qui devia moure fitxa. I la gran pregunta: ¿de quina altra manera poden els pobles anar contra la violència institucional legalitzada pels estats en els que es troben inserits?

Després, el govern del PP, perquè ha estat groller i prepotent, ja que és anar de cap al fracàs pretendre,

com a condició prèvia per al diàleg que l'organització etarra abandone les armes. Un mínim de seriositat i realisme li haguera fet veure que mai en aquestes situacions s'ha pogut solucionar alguna cosa exigint com a pas previ l'abandonament de les armes. El cas irlandès està aquí per a mostra del que diem.

És altament probable que el que busquen els governs francès i espanyol no siga la pacificació del poble basc, perquè la seua inacció ha estat evident, i no diguem la seua mala fe quan varen detindre Belén González Peñalva, àlies Carmen, encarregada per l'organització armada d'efectuar els contactes amb el govern espanyol.

Si açò no és una provocació per causar el trencament de les negociacions i de la treva ja no sabem que és.

A tot açò cal sumar-li la inoperància del govern espanyol per resoldre el problema de l'acostament del presos etarres a Euskadi.

Del trencament de l'alto el foc, sobretot, ix malparada la tranquil·litat del poble d'Euskal Herria, perquè els bascos seran els principals perjudicats, com sempre. I ¿què dir de les futures morts?, les innocents i les que no ho seran tant. Doncs, que qui va poder evitar-les no ho va voler fer per una sèrie d'interessos econòmics d'uns Estats que mai no en tenen prou, i que espolien des de Madrid i París cap a les seues perifèries de les formes més subtils i eficaces que es puga imaginar.

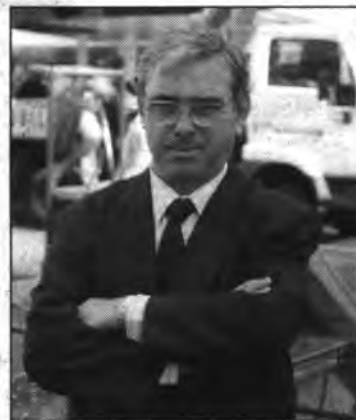
És lamentable que el procés de llibertat d'un poble com Euskal Herria quede entrampat i haja de recórrer el tràgic camí de la intransigència i el vessament de sang. Ω

COL·LECTIU ALQUIBLA: S. Llätzer- J. Pons, F. Camarasa, P. Carreres, M. Mengual. Setmanari EL PUNT, 12/12/99

DIJOURS BO D'INCA

Fa 3 mesos que n'Antònia Llobera ha obert l'Agència d'Assegurances Wintertut al carrer Salord d'Inca. Tel. 971 503 218

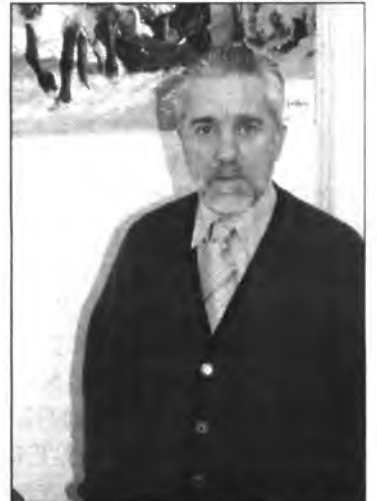
Fa mig any que en Santiago Jofre de Costitx és el delegat de Mac Illes Balears. Són eines enfocades a la construcció: pintors, electricistes, llanterners, fusters... La fàbrica és a Sabadell. El seu magatzem és a Costitx. Tel. 971 876 084

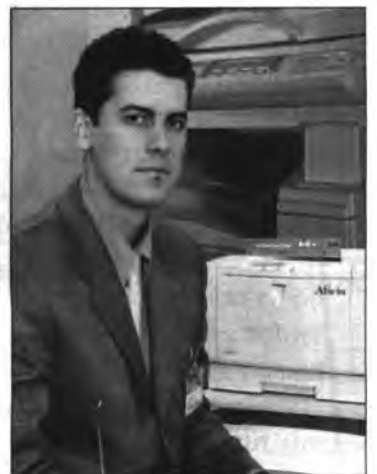
Fa 27 anys que la Família Bujalance regenta el Bar Londres a la Plaça del Bestiar d'Inca. Tel. 971 500 041

Fa 5 anys que en Bernat Coll és el distribuïdor de d'estufes Jotul a Inca. El telefon de la seva botiga és el 971 500 892

TECNOTURISTICA

Fa 7 anys que n'Antoni Estarells va obrir al Gestoria Balear de Viatges al carrer de ses Vinyetes de Bunyola. Fan paquets de viatges, sobretot en temes d'esquí i aventura. També gestionen viatges en general. Tel. 971 615 445

En Diego Pastor és l'amo jove de Pastor Software & Hardware amb seu a la Plaça Alexander Fleming de Ciutat. Tenen Sucursals a Inca i a Manacor. Tel. 971 207 071

Fa 14 anys que en Miquel Segura i na Carme Mates obren l'empresa de sistemes de seguretat i impressions per a mercats METO al carrer de la Infanta Paz de Ciutat. Tel. 971 460 701

La Família Pinya regenta des de fa 50 anys la carnisseria can Gaspar a la Sole-dat. Són especialistes en car de Brau mort a la Plaça de Braus de Ciutat. Tel. 971 276 760

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE CATALUNYA TOTA

El ple renaixement europeu (1491-1520): any 1497

PER RICARD COLOM - Colomtaube@hotmail.com

DEFENSEM LA NOSTRA HISTÒRIA CONTRA LES MANIPULACIONS DEL P.P.-REAL BORBONICA ACADEMIA DE LA HISTORIA, QUE PRETENEN REINSTAURAR DE MANERA «MODERNA» LA «FORMACIÓ DEL ESPÍRITU NACIONAL» FRANQUISTA.

«Tot partint de la mutació de les societats primitives en les civilitzacions, hem trobat que rau a la transició d'una condició estàtica devers una activitat dinàmica, i trobarem que la mateixa formula és vàlida per al naixement de civilitzacions, mitjançant les successions de **proletariats** (=dissidents i grups socials dominats amb tendència a la creació d'una nova societat alternativa) interns (a la civilització o Estat) que se separen de les minories dominants que són, per definició, estàtiques: dir que la minoria creadora d'una civilització en creixença ha degenerat o s'ha atrofiat, i ha esdevingut una minoria dominant d'una civilització en desintegració, és com dir s'ha deturat. Front a tal aturada, la secessió d'un proletariat constitueix una represa dinàmica».

«Hi ha, doncs, una successió històrica que podem disposar així:

- 1er) Societats primitives (paleolític, neolític).
- 2on) Civilitzacions de primera generació (egipciana, sumèria).
- 3er) Civilitzacions de segona generació (hel·lenisme).
- 4rt) **Esglésies universals** (cristianisme, budisme, islamisme).
- 5è) Civilitzacions de tercera generació (occidental, xinesa...)

Deixeu-nos ara considerar la possibilitat que esglésies universals sien les protagonistes i que enfoquem i interpretem la història de les civilitzacions no pas des del punt de vista de llur propi destí, sinó de l'efecte que exerceixen en la història de les religions. La idea pot semblar nova i paradoxal, però, al capdavant, aquest és el mètode d'enfilar la història basat en la col·lecció de llibres que anomenem la Bíblia (...) trobarem la resposta en la veritat que la religió és una activitat espiritual i que el progrés espiritual és trobat subjecte a una llei proclamada per Esquil en un parell de mots: **pathei máthos, aprenem a través del patiment...** En aquesta perspectiva hom podria considerar el cristianisme com el punt reeixit d'un procés espiritual que no sols, sobrevisqué successives catàstrofes seculars, ans n'extragué la seva inspiració acumulada».

(*Estudi de la Història*, Arnold J. Toynbee, 1889-1975, historiador anglès amb destacats deixebles catalans).

El prestidigitador, una amarga i irònica reflexió sobre l'estupidesa de la gent "normal" (ca.1475-1480), del pintor flamenc Jeroen Anthoniszoon van Aken (Jeron Bosch)

Quaresma. 1497: Savonarola continua amb el seu seguit de sermons sobre el profeta Ezequiel. Carnestoltes. 1497: L'autoritat de Savonarola rep un tribut simbòlic en la *Foguera de les Vanitats*, quan ornaments personals, retrats lascius, jocs, etc. són cremats (molts pocs llibres ni obres d'art, però).

1497: Estampat a València el llibre *Vita Christi*, d'Isabel de Villena, priora valenciana de la família reial i protofeminista.

Edició valenciana de «Lo Somni de Joan Joan» d'en Jaume Gassull.

Reedició a Barcelona del «Tirant lo Blanc» (uns 400 exemplars).

Mor el barceloní Jeroni Pau, primer hel·lenista peninsular.

Elaboració d'un fogatge al Principat: cap als 225.000 habitants (front als 500.000 cap al 1300 i els 350.000 cap al 1365). En un parell de segles ha perdut el 55% de la població. Barcelona té entre 20.000 i 28.500 habitants (el 1340 en tenia uns 50.000), Perpinyà uns 15.000, Girona 4.500 (menys que segle i mig abans).

Sistema d'insaculació a Barcelona i Olot. Paritat oficial entre monedes castellanes i catalanoaragoneses.

Mor jove el príncep don Juan, primogènit dels *Reis Catòlics*, casat amb la filla de l'emperador Maximilià.

El duc de Medina-Sidònia, Pedro de Estopiñan, encapçala una expedició castellana contra la berber Melília i n'ocupa el port.

El Papa Borja anul·la el matrimoni de na Lucrècia per la dubtosa raó de la no-consumació.

Lucrècia Borja, per Bartolomeo Veneziano.

Piero de Medici duu una vida neguitosa en el seu exili, d'on mai no tornarà a Florència: Nova conxorxa fracassada per a tornar al poder a Florència.

Neix Felip Schwarzerd Melancton, el principal col·laborador de Luter.

1497-1498: Enric VII d'Anglaterra envia dues vegades els Cabot a explorar Llaurador

Albert Durer, «Durer» (1471-1528).

i Hudson, devers gregal de l'actual Canadà.

El portuguès Vasco de Gama aprofita millor els vents atlàntics per arribar al cap de Bona esperança i, amb un pilot local, ateny l'Índia.

6.10.1497: Mor a València Joan Roís de Corella, la darrera gran figura del Segle d'Or de les Lletres Catalanes.

Mourà's corrent la Tramuntana Ferma...

Mourá's corrent la tramuntana ferma e tots ensems los cels cauran en trossos, tornarà fred lo foc alt en l'espera i, en lo més fons, del món veuran lo centre, tinta de sang se mostrarà la lluna e, tot escur, lo sol perdrà la forma, ans que jamás de mi siau servida. E lo meu cos, del prim cabell fins l'ungla, mirant-ho vós, sia partit en peces e, tornat pols, no prenga sepultura, ni reba el món tan celerada cendra; ni es puga fer algú gire la llengua a dir: «Bon pos» a l'ànima maleita, si Déu permet mos ulls vos puguen veure. E si és ver vos diguí mai senyora, no es trobe en l'any lo jorn de ma naixença, mas lo meu nom, a tots abominable, no sia al món persona que l'esmente, ans del tot ras, de les penses humanes, sia passat, com un vent, lo meu ésser. Tinguen per fals lo que fon de mon viure e res de mi en lo món no hi romangue, e si per cas del meu cos gens ne resta, sia menjar als animals salvatges. Prenga'n cascú la part d'una centilla perquè en tants llocs sia lo meu sepulcre; que el món finit no es trobe la carn mia, ni es puga fer que mai io ressuscite.

Joan Roís de Corella (València c.1433 / 1443-1497)

El Trot és cosa nostra

Un record per Antoni Maria Alcover (1967-1995)

MIQUEL ALEMANY I BAL·LE

El personatge del que avui parlem és descendent de Mossèn Alcover (Jordi des Racó), famós recopilador de les «Rondalles Mallorquines».

Va néixer a Manacor i morí a Porto Cristo, víctima d'un accident de trànsit ara fa cinc anys.

De petit li interessà tant el trot que als vuit anys, la seva família li encarregà el passeig d'un cavall nomenat «Derbi».

El primer cavall que menà fou «Urbain VIII». Gràcies als consells de Julià Arnau i del gran mestre de trot Bartomeu

cionats al trot es sorprenen bastant ja que estaven acostumats a veure Bartomeu Estelrich prendre part als Campionats Internacionals de Trot.

Bartomeu no es desanimà per aquest fet. Amb la noblesa que sempre el caracteritzà, li donà consells perquè pogués guanyar. Alcover no ho aconseguí. Finalitzà el campionat en onzena posició amb 74 punts.

El maig de 1995, disputà defensant els colors de la Quadra «Nivell», la darrera prova important de la seva curta

feren una setmana després del seu traspàs a l'hipòdrom de Manacor quan Jaume Santandreu llegí unes paraules dedicades a ell i el que li fan els jockeys i companys de la seva promoció des de 1995. Aquest homenatge és el Memorial Antoni Maria Alcover. Enguany s'ha celebrat el sisè. La seva família lliurà trofeus als guanyadors i col·locats en la cursa homenatge.

Antoni Carreras, Antoni Riera «Boveret» i Agustí Pou, fill, han estat entre d'altres guanyadors d'aquesta com-

Darrera actuació important de Antoni Maria Alcover. Cavall «Visc des Bosc» GPN 1995 a Son Pardo. Fotografia de Joan Martí

Estelrich «Pancuit» arribà a ser un jockey destacat.

Passà una temporada a França, aconsellat per Bartomeu Estelrich, a les païsses d'en Jaffrelot i den Jean Claude Halleys, a Paris. Tornà a Mallorca l'any 1988 per preparar l'egua «Misi Mar» a les quadres d'en Tomeu Estelrich. La preparació fou excel·lent ja que guanyà el Gran Premi Nacional d'aquell any.

El seu millor moment com a jockey professional fou l'any 1992 quan aconseguí el Campionat de Balears de jockeys, que li donà dret a participar al Campionat d'Europa de Jockeys de Trot, que es celebrà a Suècia i Dinamarca. A la classificació final, obtingué 83 punts, mentre que el segon fou Bartomeu Estelrich amb 80 punts. Per primer cop, «Pancuit» no pogué participar a un Campionat Europeu. Els afi-

vida: El Gran Premi Nacional. Antoni conduí el cavall «Vic des Bosc». Arribà en segona posició amb un temps de 1'21''7, darrera de «Velvet Blai». Aquest fou el darrer cavall que menà perquè el 10 de juny de 1995 morí en accident de trànsit.

Els seus amics assistiren en massa al funeral, celebrat a l'església de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor, dos dies després de l'òbit.

N'Antoni, quan treballà a Son Pardo a les quadres de Pep Vic, deixà molt bons amics entre els altres menadors, que malgrat fossin rivals a la pista, eren bons amics fora de ella. Disposats sempre a donar se un cop de mà.

El famós periodista i expert en trot Joan Martí i Dolç li dedicà un bon escrit d'homenatge, a les pàgines del diari «Ultima Hora».

Homenatge és el que li

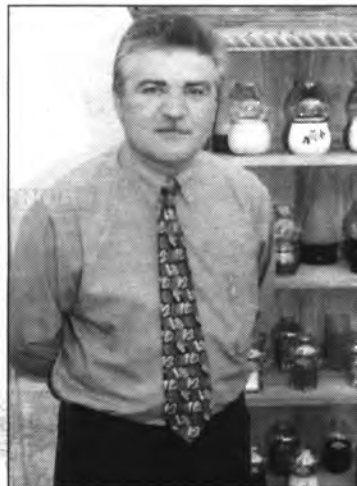
petició.

El passat 25 de novembre, es celebrà la darrera edició d'aquest memorial que es fa al penúltim mes d'any. El fill major de n'Agustí Pou i Cantallops, que nom igual que el seu pare, la guanyà en una arribada molt disputada.

Es necessari que la gent important del trot que abandona el món dels vius, sigui recordada amb memorials com aquest. És el millor homenatge que li podem fer. No hauria de caure en l'oblit com ho va fer el Memorial Joan Mora a Son Pardo, que no se celebra des de fa tres anys. Per què? Caldrà demanar ho a la persona responsable de aquesta injustícia. Esperem que Antoni no corri la mateixa sort de Joan Mora.

Cal recordar que encara que no siguin entre nosaltres. Ells mateixos, si aixecassin el cap, no ens perdonarien això. Ω

TECNOTURISTICA

Fa 10 anys que en Domingo Bonnin i els seus socis Martí ensenyat i Antoni Cànoves obren l'empresa Llum 2000 a sa Pobla. Fan llumetes de parafina per a decorar les taules dels menjadors dels hotels i restaurants Tel. 971 862 017

Fa 7 anys que en Miquel Calafell, amb n'Antoni Perelló obren l'empresa Sucs Bons a Consell. Venen, lloguen i deixen màquines de la marca Zumex que se fan al Polígon Montcada al costat de València, per sucantaronges als establiments que en necessitin. Aquestes màquines valen entre 300.000 i 550.000 ptes. Tel. 971 142 251

En Xavier Serra i el seu germà Ferran són els amos joves de la Fusteria Serra al Polígon Flor d'Alcedo al costat de València. Són una plantilla d'un centenar d'operaris que fan portes de fusta per a la construcció. Va obrir aquesta fusteria el seu avi Manuel fa prop de 100 anys. Tel. 963 766 823

Fa 2 anys que en Ferran Laguna ha obert l'empresa de decoració Laguna al carrer Metge Darder de Ciutat: parquets, moquetes, pintura.... Tel. 971 241 751

En Jaume Pericàs és el distribuïdor dels productes ecològics u naturals Green Keeper al seu al camí de s'Escollera de Ciutat. Son productes per eliminar els mals olors dels frigorífics. Aquests productes eliminen aerobis, bacteries, fongs i llevats la qual cosa retarda la floridura dels aliments. A la foto amb el president de BIO STAR, empresa que fabrica el Green Kiper. Tel. 971 728 363

FELANITX

Fa 5 anys que els senyors de son Valls de Felanitx han obert la seva possessió a l'agroturisme l'agroturisme. Son 24 llits en un ambient ben distingit. Els seus repadrins estaven d'amos a son Valls a principis del segle passat, quan els senyors establiren la possessió i se quedaren amb un bon tros. N'Eribert Barrera i la seva senyora hi varen passar el cap de setmana quan n'Eribert va venir a Felanitx a donar la conferència sobre en Lluí Companys el vespre del 24 de novembre. Tel. 971 581 858

L'antifranquisme a Mallorca. VII LLIBRE

Els darrers assassinats de la dictadura franquista

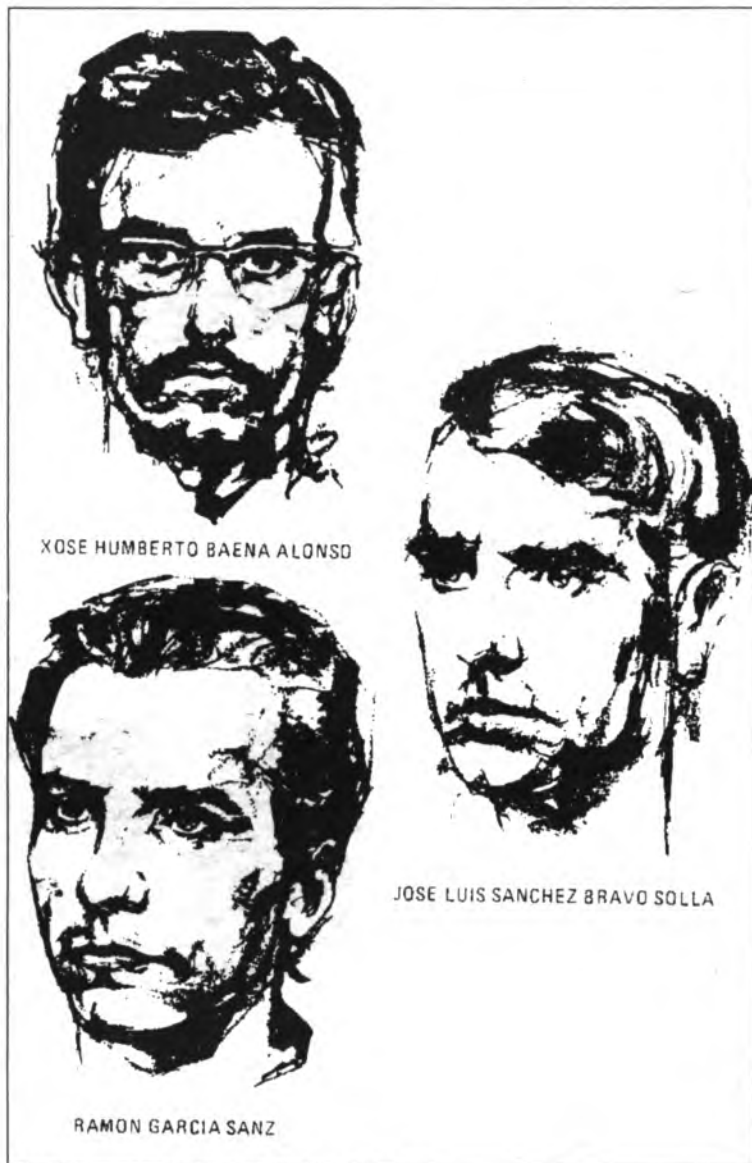
MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Alguns governs retiraren les seues delegacions diplomàtiques. Però el franquisme s'afanyava a acabar els seus dies com els havia començat: imposant la seva força a sang i foc

Lucila Aragó, una bona amiga valenciana, companya en la lluita per la llibertat i el socialisme, m'envia, setembre de 2000, un sentit manifest tot recordant les darreres execucions de la dictadura; em diu que segurament sortirà a la premsa. Juntament amb Lucila, signen l'article altres militants d'aquells anys heroics, la majoria membres del PCE(ml) i del FRAP: Víctor Baeta, Amparo Garrigós, Dolors Calatayud, Àngel Yébenes, Miguel Morata, Alejandro Mayordomo, José Luís Piquer... Diu el document (sota el títol Els darrers afusellats del franquisme): «A primeres hores del dia 27 de setembre de 1975, a Burgos, Cerdanyola i Madrid, foren afusellats cinc joves: José Huberto Baena, Ramón García Sanz i José Luis Sánchez Bravo pertanyien al FRAP; Juan Paredes Manot i Àngel Otaegui eren d'ETA. Fins l'últim moment es van succeir les protestes en molts llocs del món: París, Lisboa, Roma... Alguns governs retiraren les seues delegacions diplomàtiques. Però el franquisme s'afanyava a acabar els seus dies com els havia començat: imposant la seva força a sang i foc.

'Els judicis mancaren de tota garantia legal. Els tribunals estigueren formats per militars amb molta pressa per dictar sentència. La denominada llei antiterrorista, per la qual es va jutjar i executar aquests cinc joves de famílies humils i treballadores, formava part del mateix arsenal de lleis repressives pel qual el règim de Franco va condemnar milers d'obrers, sindicalistes i intel·lectuals que en aquells moments lluitaven contra la dictadura.

'Ni les sol·licituds de commutació de condemna, ni les reaccions internacionals obtingueren resposta. Els cinc joves antifranquistes caigueren abatuts pels trets dels escamots d'afusellament. Les penes de mort, que Franco i els seus ministres havien signat, s'executaren. Foren les últimes condemnes a mort d'una dictadura que, ja en fase terminal, es regirava con-

Els darrers assassinats de la dictadura.

tra aquells que no acceptaven la seua continuïtat, contra els qui des de l'oposició antifranquista lluitaven llavors per la ruptura democràtica i no per una transició pactada, que deixés impune el règim i aquells que el sustentaven.

'Pocs dies després, el 1 d'octubre, des del balcó del Palacio de Oriente Franco, acompanyat dels seus ministres, dels seus generals i del seu successor, per ell mateix designat i aleshores Príncep Joan Carles, i ara actual rei, presidien una de les seues concentracions patriòtiques, un intent d'autoafirmació enfront les democràcies europees que havien retirat els seus ambaixadors; enfront els demòcrates que repudiaven aquells recents assassinats; enfront els que aspiraven a conquerir autèntiques llibertats democràtiques, individuals i col·lectives, per a tots. Només principis democràtics era allò que reivindicaven aquells cinc

joves.

'El silenci, que després va sorgir, del pacte per legitimar la monarquia amb una constitució, retallada i vigilada, a canvi de la legalització dels partits, va impedir a posteriori que es revisessin les condemnes a mort. I encara continua pendent ara, en el temps que Pinochet -que llavors compartia amb Franco poder i ideologia- o els militars argentins de «la Junta», estan ja seguts en el banc dels acusats. Aquella «Espanya del borrón y cuenta nueva» continua essent la mateixa d'ara que impedeix la rehabilitació de lluitadors demòcrates com Julián Grimau, Puig Antich i tants d'altres que, com els cinc joves del 75, van ser els autèntics continuadors de la resistència al franquisme.

'Han passat vint-i-cinc anys. Avui, aquells companys, afusellats al trencar l'alba del 27 de setembre de 1975, podrien estar

amb nosaltres, xerrant sobre aquells temps i continuant treballant per un món més just i lliure. Però foren condemnats a mort i afusellats. Ells, com tanta gent, homes i dones que patiren tortures, anys de presó, exilis... cercant camins de llibertat, han sigut, són, la sal de la terra. Sense ells, tal vegada, el pragmatisme de «el possible» hauria sigut un etern mur de contenció.

'José Humberto Baena, Ramón García Sanz, José Luis Sánchez Bravo, Juan Paredes Manot, Àngel Otaegui... no vos oblidem. València, 14 de setembre del 2000.»

Per uns moments, llegint el manifest de Lucila Aragó em vénen a la memòria munió de records, la presència dels darrers antifranquistes assassinats per la dictadura. He pensat en aquelles tèniques setmanes de 1975, la desesperança per provar de salvar les seves vides. Les pintades en la nit, les repartides clandestines de fulls, tot allò que volia expressar la nostra indignada protesta. Nits vora la ràdio escoltant les emissores estrangeres que informaven de mobilitzacions arreu de l'Estat i a l'estranger. A Lisboa, els manifestants, indignats, assaltaven i cremaven l'ambaixada franquista... Milers i milers d'antifranquistes visquérem, sense dormir, en tensió, la nit més llarga dels darrers anys de la dictadura. Tothom pendent d'un darrer gest (que mai no va arribar): l'anulació de les penes de mort per part del vell i decrepit general assassí. Ràdio París, la BBC de Londres, les emissores d'un Portugal ja lliure, alliberat del feixisme, informaven de manifestacions populars a Madrid, a Euskadi (amb una vaga general de més de dos-cents mil treballadors), a Catalunya (només a la SEAT hi ha assemblees amb més de deu mil obrers).

El mateix dia 27 hi ha enfrontaments amb la policia a les Rambles de Barcelona, a Sabadell, Terrassa, Badalona, Santa Coloma, Vic, Cerdanyola... València, Vigo, Ourense... Les anècdotes de solidaritat són infinites. Entre els centenars i centenars d'accions de protesta contra els crims del règim de Franco cal recordar (per copsar l'amplària de la indignació popular) que els jugadors de futbol A. Aguirre i Sergio Manzanera sortien a jugar un partit de primera

divisió amb roba de dol. Van ser immediatament detinguts per a policia. A Burgos, les forces repressives hagueren de tancar la fàbrica Firestone...

El PCE, com sempre, es desmarcà de les grans manifestacions de solidaritat amb els condemnats a mort pel feixisme. Com explica a la perfecció un conegut assaig que analitza els anys de la dictadura, el llibre FRAP: 27 de setembre de 1975 (Vanguardia Obrera, 1985) en el capítol «Intentos desesperados del PCE y del PSOE para boicotear las movilizaciones» (pàgines 195-198): «La dirección del PCE comprometida en la maniobra por las alturas con sectores de la oligarquía y de la derecha para efectuar la transición monárquica, y queriéndose desmarcar abiertamente de las organizaciones revolucionarias para no asustar a sus compinches, impartió la orden a sus afiliados de boicotear y oponerse a las movilizaciones contra los Consejos de Guerra, las penas de muerte y contra los fusilamientos, utilizando el argumento de que las acciones del FRAP eran 'terroristas' y hacían el juego a la derecha.

'El Comité Ejecutivo del PCE publicó una declaración en la que se decía textualmente que 'el PCE condena con todas sus fuerzas una vez más, estos métodos terroristas' y el señor Santiago Carrillo, por entonces secretario de esa organización y en nombre de todos los que por entonces la compartían (Gallego, Azcárate, Romero Marín, López Raimundo, Sánchez Montero, etc), hizo unas declaraciones al periódico italiano L'Europeo en la que dijo: 'yo no comprendo ni a los vascos ni a los guerrilleros del FRAP' y añadió sobre las acciones armadas [contra el feixisme] «¿A quién sirven?, ¿a quién sino al gobierno y a la policía? En algunos casos pienso si esto no será obra del gobierno, de la policía...».

'Esta es la posición que mantuvo oficialmente Mundo Obrero que, por ejemplo, en un artículo de Carrillo en la segunda semana de septiembre, decía, refiriéndose al FRAP: 'Tenemos que condenar sin ninguna vacilación ese terrorismo'...

'Esta actitud tuvo sus repercusiones en diverso sentido. Ya se ha

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VII LLIBRE

de M. López Crespí

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2000 fins a l'agost de l'any 2001)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

EP!!!

PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ, A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR

El Diàrio del Siglo xx

E S P A Ñ A

El règimen se despidió con cinco penas de muerte

Tres miembros del FRAP y dos de ETA fueron fusilados

visto el boicot que organizaron los abogados del PCE a la hora de defender a militantes del FRAP en los Consejos de Guerra. También en las reuniones de fuerzas [políticas] intentaron oponerse a las movilizaciones... en muchas ocasiones, la actividad de zapa de los revisionistas del PCE contribuyó a sembrar la confusión, a desorientar a sectores populares, a impedir que se movilizasen para salvar la vida a los luchadores antifascistas condenados a muerte. Pero en ese boicot, no sólo participaron los revisionistas del PCE... la llamada 'Junta Democrática' que dirigía el PCE y la llamada 'Convergencia' o 'Plataforma' encabezada por el PSOE, hicieron una declaración conjunta el 18 de septiembre [de 1975]: en ella no había ni una sola palabra contra las penas de muerte».

La indiferència del carrillisme i la socialdemòcracia enfront els darrers crims del feixisme no aturà, emperò, les mobilitzacions populars ni a l'Estat espanyol ni a la resta del món

És el mateix que s'esdevingué quan l'assassinat (un any abans) del revolucionari anarquista català Salvador Puig Antich. Tampoc el

carrillisme volgué fer res en favor del jove antifeixista. I a Palma, record a la perfecció els problemes que tengué la meua bona amiga Lieta López, l'esposa de l'home que va ser l'ànima de la resistència cultural antifranquista en temps de la dictadura, en Jaume Adrover. Lieta va ser detinguda i acusada falsament de ser una «perillosa terrorista»... pel simple fet d'haver-hi a casa seva unes cartes de l'escriptor Alfonso Sastre! Lieta López no obtengué en cap moment la normal solidaritat que hauria d'haver trobat entre les forces de l'oposició, especialment el PCE a les Illes. Misèries que tothom ja coneix: ganes d'arribar al poder al preu que sigui, malgrat fos deixant sols, davant els murs d'execució, els joves més valents de la generació dels anys setanta! La indiferència del carrillisme i la socialdemòcracia enfront els darrers crims del feixisme no aturà, emperò, les mobilitzacions populars ni a l'Estat espanyol ni a la resta del món. De Londres a Pequín, de Marsella al Japó, de Lisboa a l'Havana, de Xile als EUA, de Berlín a Milà, arreu la gent va sortir al carrer en un intent desesperat de salvar la vida dels cinc revolucionaris que havien estat condemnats a mort en infames consells de guerra sense

cap garantia legal. París, Marsella, Tolosa de Llenguadoc, eren flames enceses, guspies solidàries en la llarga nit del 27 de setembre de 1975. A Suècia, Itàlia, Alemanya, Bèlgica, Suïssa, els Països Baixos... al Canadà i a Veneçuela hi hagué concentracions massives de manifestants i provatures d'assalt a les ambaixades de la dictadura (com la que s'esdevingué a Lisboa). És evident que si PCE i PSOE no haguessin estat fermats de mans i peus al franquisme reciclat haurien pogut (actuant conjuntament amb les altres forces d'esquerra) bastir un ampli moviment de resistència antifeixista. L'esforç unitari anti-repressiu hauria servit per a colpejar fort la dictadura en el camí en el camí d'avançar envers la república i el socialisme. Però no era aquesta la voluntat dels dirigents del PCE i del PSOE. La direcció que havien escollit, des de feina molt de temps, no era el de la lluita conseqüent contra el feixisme; ben al contrari: la seva funció era precisament ajudar la burgesia a aturar l'onada revolucionària que durant la transició colpejava el sistema i posava en perill la manobra del capitalisme espanyol: canviar alguna per a deixar l'essencial del règim sorgit de la victòria reaccionària de 1939. Ω

Una Europa i dos models

En l'Europa que s'està estructurant vers una unió econòmica i política, serà d'una importància cabdal el model al voltant del qual pivotarà tot aquest llarg procés. En aquest sentit, existeixen dos models ben diferents i clarament antagònics. D'una banda, tenim el model d'estat-nació, d'inspiració jacobina (és el que patim els catalans), el qual es basa en la imposició i és fill de la conquesta militar i dels fets consumats. De l'altra, disposam del model basat en la federació dels pobles i respectuós amb els drets nacionals de cada país i el dret a l'autodeterminació.

El cas més genuí del primer model és l'estat Francès, paradigma d'ens uniformitzador i de liquidació total (o gairebé) de les minories nacionals que pateixen la dissort de trobar-se situats en el seu "exagone"

(d'altres ho estam en l'anomenada "pell de brau") Grècia, Espanya, Itàlia i Gran Bretanya (aquesta darrera però menys) és poden incloure en aquest grup. Del segon model, els exemples més reeixits són els països escandinaus (especialment Finlàndia, on el respecte a la minoria sueca i lapona es fa d'una manera absolutament escrupulosa), així com també els països germànics del centre d'Europa (Alemanya, Àustria, Holanda), en què la tradició federal és, ja, prou forta.

Els partidaris de l'estat-nació no volen ni sentir parlar, obviament, dels drets col·lectius dels pobles, i menys encara de llur alliberament nacional. És per això que tot d'una que una nació minoritzada de l'Europa oriental ha aconseguit la seva independència, ells, els jacobins, s'han apressat a afir-

mar taxativament que aquestes "situacions" no són de cap manera extrapolables a al nostra realitat i que són casos totalment aïllats (que santa Llúcia els conservi la vista, en un món tan globalitzat com el nostre). Ho fan amb un discurs arrogant, tot dimonitzant farisaicament les legítimes i lògiques aspiracions d'autodeterminació i de realització nacional democràtica dels pobles. Per a ells l'Estat és Déu, l'Absolut, i no se'l poden imaginar d'una altra forma ("és el nostre model o el caos", han arribat a proclamar). Fóra, essencialment, un model bàrbar, retrògrad i condemnat a l'extinció. No deu ser això, segurament, el que pot desitjar la Unió Europea, si és vol ésser, com suposo, un projecte de (i amb) futur. Ω

Andreu Salom i Mir

Fermesa, noviolència i dignitat front a E.S.P.A.Ñ.A.

RECULL DE RICARD COLOM

«Molts són pocs si fugen»

«De fora vingueren i de casa ens tragueren».

«Quan el mal ve d'Almansa, a tots alcança».

(Refrans nostres tradicionals).

«Els grans semblen grans car som agenollats» (Camille Desmoulins).

La poesia, intensifica allò que un català amant de la justícia (lingüística i general) hauria de saber fer:

[...] Ans bé el suplici sublima l'hèroe;

sa sang treu flames apoteòtiques,

i els insults que la infàmia li tira

de fems en terra a son llorer serveixen.

Ell de son poble concentra l'ànima.

Tranquil, hi atura les bregues díscules;

lluitador, hi remou les tormentes

com fa el mestral sobre la mar voluble.

L'impuls que ell dóna produeix l'ímpetu

que enfora guia la gent i l'època,

i damunt la corrent que se'n forma,

ell passa al trot de triomfal quadriga...

Davant l'enigma s'asseu per àrbitre;

romp lo insoluble sa espasa autòctona:

i al relleu de sa pròpia figura

ell dóna encuny a sa mateixa pàtria.

Sortat el poble, sortosa l'època

d'on surt un hèroe de força màxima,

com Amfió edificant amb la lira,

o com Teseu esvaïdor de monstres!

Quan plana l'ombra de les catàstrofes

i tot al caos sembla dissoldre-s'hi,

ja és ben bé l'hora de l'hèroe!

Germi la terra mare sa llavor feconda!

Hèroe! T'invocuen les palmes èpiques,

vola a cercar-te l'oda pindàrica;

i si els cors abatuts no et sospiren,

com que et prometin els antics sepulcres!

L'heroi, de Miquel Costa i Llobera (Palma, 22-25 de febrer de 1906) Ω

Cafeteria - Restaurante
BONAIRE

Menú

Dies feiners 925
Diumenges 1.400

Ctra. Militar, 215 • Tel. 971 743 225 • El Arenal

Eros i Àgape

PER RICARD COLOM.

COLOMTAUBE@HOTMAIL.COM

"La bona nova vingué quan el desesper hi regnava,
i es trobava el cor dins els set terribles pisos (de l'infern),
i vestí mes entranyes de verd (esperança),
en acabant d'haver estat vestides de dol.
La negror de la pena se m'apartà, com
les ombres fan lloc davant la llum del sol.
Tot açò, encara que no esper cap unió que no sia
la de la ferma lleialtat amb l'antic afecte:
car, de vegades, és desitjat el núvol, no pas per la
pluja,

sinó per la fresca ombra que desplega".
(Ibn Hazm al-Andalusí "de Còrdova", conspirador "eslau" de la fi del Khalifat, al seu bellíssim, malencònic i delicadament matisat "El Collar de la Coloma sobre l'amor i els amants", cim de la poesia andalusí, a *Xàtiva al-Jamila*, any 1022).

"No conec cap lligam de debò que no sia ensems un acord sexual"
(Carmen Llera, escriptora forastera).

"L'amor és la disculpa per a quan els nostres gens volen barrejar-se, és l'excusa perfecta per a no sentir-nos-en culpables en acabat el sexe".
(Anònim)

"L'eterna tragèdia humana i l'afer de tots els seus llibres és el desacord entre allò que somia ésser i allò que és; la irresolució de sa vida entre els dos pols de l'amor: la sexualitat i l'amor".

(Paul Le Févrel Gerald, 1885-1954, escriptor francès).

"Carnals els ulls, però la ment, eterna".

(J. Vicenç Foix, 1893-1987, poeta català).

"Els esperits desmembrats pel sexe no assoleixen la pau fins que la vellesa i la impotència els persuadeixen que el silenci i la tranquil·litat no tenen res d'hostils".

"Sentir-se com fulminat per un rostre que voldríem devorar tret a tret. Ni tan sols fer l'amor amb el cos que perllonga cap avall aqueix rostre ens dóna un respir o descans".

("Quartet d'Alexandria" 1957-60, Lawrence Durrell, 27.2.1912 a Jullundur-7.11.1990, novel·lista britànic).

"Allò que s'esdevé en deu minuts és una cosa que excel·leix més enllà de tot el vocabulari de Shakespeare".

(Robert Louis Stevenson, 1850-1894, escriptor escocès).

"L'acte sexual és una salutació que s'intercanvien dues ànimes".

(Macedonio Fernández, escriptor argentí).

"Cals homes, el sexe de vegades acaba en intimi-

tat; ca les dones, la intimitat de vegades acaba en sexe".
(Autor no especificat).

"En matèria sexual, l'esperit rau endarrerit respecte als actes físics".

(David Herbert Lawrence, 1885-1930, poeta i novel·lista britànic).

"L'amor és una comèdia en un acte: el sexual".

(Enrique Jardiel Poncela, 1901-1952, escriptor còmic foraster).

"Hem vist tots els mecanismes de destrucció, tret l'esclat de la sexualitat. Serà el darrer cataclisme: el diluvi que escombrarà els robots (humans)".
(Henry Miller, 1891-1980, escriptor estadunidenc).

"Tots estem d'acord que l'amor físic és un instint natural com la fam i la set, però la continuïtat de l'amor no és cap instint".

(André Maurois, pseudònim d'Emile Herzog, 1885-1967, escriptor francès).

"L'amor és emoció, i el sexe, acció".

(Madonna, cantant estadunidenc).

"Ben bé hom diu de l'amor que és el peu de l'ànima. Si és dolent l'anomen desig de passió o líbido; quan és dret, dil·lecció o amor, car per l'amor l'ànim es mou cap al lloc on vol anar".

"Aprèn a estimar el Creador en la criatura, i, en l'estampa, a Qui la formà. No t'esclavitzis d'allò que Ell féu, no sia que perdís Qui et va fer".

"Tot ho vas fer, Senyor, amb saviesa. Teu és tot: ho vas crear Tu. Gràcies, Senyor. Per damunt encara ens creares a nosaltres. Gràcies, Senyor. Que som imatge i semblança teva. Mercès a Tu. Pecàrem i Tu ens cercares. Mercès. Vam ser negligents, no vam pas ésser negligents: gràcies!. Et menyspreàrem, no vam pas ésser menyspreats. Per ço que no perdèssim ta Divinitat enmig el nostre enorme oblit, vas prendre la nostra humanitat. ¡Gràcies sien a Tu dades!
(St. Agustí de Bona, Numídia, a "Pensaments").

"...Arribí a la ciutat de Cartago, i pertot m'hi veia enzat a amors deshonestes. Encara no amava, però desitjava amar. En desitjar de tenir amor, cercava qui amar..."

Això provenia de la meva mancança i necessitat d'aquell nodriment interior, que sou Vós mateix, Déu meu, i no en tenia fam ni m'abellia, perquè no desitjava gens els aliments incorruptibles, no per ser-ne ple i atipat, sinó perquè m'enujaven més com més buit i mancat n'estava. Per ço no era sana la meva ànima; i com nafrada i malalta se'n sortia a fora de si, miserablement ansiosa per fregar-se amb les criatures sensibles i externes, perquè em llevassin aquella pruija que li causaven ses nafres".

"Jo era miserable com qualsevol ànima presonera amb l'amor a coses moridores, que quan les perd, li destrossen els sentiments i llavors és quan coneix tota sa misèria..."

("Confessions", St. Agustí de Bona, 350-430 d.C., Numídia).

"Què ha fet l'acte genital als homes, tan natural, tan necessari i tan just, per tal que no gosin parlar-ne sense vergonya?"

(Michel Eyquem de Montaigne, 1533-1592, filòsof francès).

"I la Bellesa no és un desig, sinó un èxtasi.

No és una boca assedegada ni una mà buida que s'allarga, ans un cor inflammat i una ànima encisada".

"L'amor és aqueix vi sagrat que destil·len els déus dels cors llurs i en mesuren als cors dels homes. Sols els de cor purificat de qualsevol luxúria animal poden tastar-lo pur i diví. Per als cors purs, embriagar-se d'amor és com embriagar-se de Déu. En canvi, els qui beuen l'amor barrejat amb vins de passions terrenals, tasten només les orgies dels dimonis a l'infern".

(Khalil Jubran, 1883-1931, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units).

"El desig sexual tendeix a la fusió –i no és pas sols un apetit físic, l'alleujament d'una tensió física. El desig sexual, però, pot ésser estimulat per l'angoixa de la soledat, pel desig de conquerir o d'ésser conquerit, per vanitat, pel desig de ferir, fins i tot de destruir, tant com per l'amor mateix. Pot semblar que qualsevol emoció intensa, l'amor una d'elles, pot estimular el desig sexual i fondre-s'hi fàcilment".

"L'estudi dels problemes sexuals que més sovintegen –frigidesa, impotència sexual- mostra que la causa no rau pas en una manca de coneixença de la tècnica escaient, sinó en les inhibicions que impedeixen l'amor. La por o l'odi envers l'altre sexe són a l'arrel d'aquests entrebancs que impedeixen a una persona de dar-s'hi completament, actuar amb espontaneïtat, confiar en el company sexual..."

("L'art d'estimar", 1956, Erich Fromm, 1900-1980, psicoanalista alemany nacionalitzat estadunidenc).

"Fa envermellar de dir-ho, però és cert que la manca de sinceritat en l'amor (corporal) naix sempre tantost com hi intervenen uns altres sentiments més enlairats. Sols quan en l'amor intervenen l'esperit i els sentiments, la passió es torna exagerada i insincera. (Casanova) no va mai més enllà del corporal i pot fàcilment complir la promesa. Promet plaer a canvi de plaer, cos en flama contra cos en flama, i no deixa mai pendants comptes sentimentals. Per això les dones no se senten mai enganyades, perquè (Casanova) no els parla de problemes sentimentals. Hom pot dir que es tracta d'una amor animal, però ningú no pot negar-ne la sinceritat. En el camí de la vida de Goethe o de Byron queden arrere un sense nombre de dones destrossades, perquè aquelles natures intel·lectuals posen en tal tensió l'espiritualitat femenina, que les dones, en deixar de compartir aqueixa elevada espiritualitat, no troben ja llur forma terrenal; però en la vida de Casanova no queda cap rastre de desgràcia perquè la seva passió no té res de cordial ni d'espiritual".

(Stefan Zweig, 28.11.1881 a Viena-1943 al Brasil).

"La seductora perfecta separa la sexualitat dels sentiments. Però enamorar-se entrebranca la seducció".
(Charo Pascual).

"La seducció és incompatible amb l'amor; no tant amb el sexe. Un enamorat fos com un presoner, i per tant, un covard".

(Manuel Delgado) . Ω

Foldes

Carrer de Manacor, 121-C

Tel. 27 85 18

07007 Palma de Mallorca

SERVIAUTO ARENAL S.A.

SERVEI OFICIAL

Carretera Militar, 185 • Les Cadenes
Tel. 26 81 11 • Fax 74 32 77
07006 S'Arenal-Palma (Mallorca)

**el lleu de tots mereix un respecte
FORA FUMS!**

El problema foraster a Mallorca (I)

De mallorquins i forasters

ASSUMPCIÓ MAGRANER

La meua terra està envoltada per la mar, és la mar qui l'acaro- na i és la mar qui l'atupa. Aquest gegant blau és el final de la nostra mirada i, mes enllà, la vista ja no hi arriba. Aquesta mar, que ens ha aïllat durant tants de segles i ens ha duit la invasió de pirates moros dels quals, tots sols, vull dir sense l'ajuda de l'exèrcit de Castella, ens hem hagut de defensar, ara és la nostra font de divises.

Hi ha una mar que és blava i transparent, és el color amic del bon temps que, a l'estiu, ens convida a refrescar-nos però, a vegades, la mar té un color gris i fa por. La mar, quan està plana, és una prolongació més de la nostra terra, aleshores ens hi passejam amb barca i gaudim de la seva bonança, és l'aventura i la descàrrega d'adrenalina però, quan és embravida, i les ones, grans, topen contra les roques escopint escuma blanca, ens recorda que ella és la senyora del seu territori i que nosaltres només som uns convidats. A la nostra parla existeixen les expressions: "bona mar" i "mala mar" i si una ens convida l'altra ens rebutja. La remor de la mar es converteix, a l'atzar, en un renou estrepitos quan ella vol i són aquests canvis d'humor que ens fan estar pendent d'ella. Avesats a aquest tarannà, els mallorquins no sabem viure sense tenir la mar a prop. Ella configura el nostre caràcter illenc i, quan sortim de Mallorca i anam terra endins, ens fa falta el seu oratge per poder respirar. Quan estam envoltats només de terra desitjam que aquesta s'acabi i que ens aparegui el nostre blau de cada dia, esperam que ens surti a cada revolt de camí.

L'illa de Mallorca té pla i muntanyes, els mallorquins estam

avesats a tenir de tot, ens sentim sadolls del nostre territori i estimam la nostra terra. Mallorca és la cosa més polida d'aquest món per a nosaltres i els productes que ens dóna la nostra terra són els més bons. Hi ha pebres mallorquins i pebres forasters i no tenen el mateix gust.

Mallorca agrada a tothom i qui ha donat aquest tarannà de terra hospitalària hem estat els mallorquins i les mallorquines que, amb la nostra manera d'ésser, hem fet sentir com a casa seva a tots els qui han vingut de fora, tant els forasters com els estrangers. Som una terra que ha obert els braços a tothom.

Els mallorquins ens sentim molt mallorquins, és a dir, diferenciats de tot allò que ve de fora. El que ens diferencia més és la nostra llengua que no és ni la forastera ni l'estrangera. La nostra llengua ens cohesiona com a un poble que fa més de sis-cents anys habita l'illa de Mallorca. Des de 1229 es parla només una llengua i només a ella se la sentida parlar a Mallorca. Si venia algun foraster se li parlava en foraster com a una deferència i per ésser més hospitalaris. Els primers forasters nouvinguts s'integraven a la nostra llengua i a la nostra cultura perquè eren una minoria d'immigrants que la societat mallorquina podia assumir perfectament, el seu tant per cent era poc nombrós, però això, evidentment, ja és història. La gran massa de forasters que ha vingut a la Mallorca que els ha donat feina s'ha convertit en la meitat o més de la població de l'illa i allò que havia estat deferència i hospitalitat per part dels mallorquins en parlar foraster excepcionalment i quan eren pocs s'ha convertit a estar obligats a fer-ho de tants que són.

En un espai de pocs anys han

vingut riuades i riuades de gent forastera que han envaït el nostre territori. A partir d'aquesta massificació no són ells els que s'integren a la nostra llengua sinó nosaltres que ens desintegram de la nostra ja que deixam de parlar català per parlar foraster. Els mallorquins som socials i ens agrada convida amb la gent però el preu que hem de pagar per ésser d'aquesta manera és l'abandó constant de la nostra llengua perquè no podem deixar d'ésser hospitalaris. Com que els forasters només en parlen una de llengua som els mallorquins que som bilingües, els forasters són monolingües, és a dir, mai canvien de llengua sempre parlen la mateixa i això és l'estat natural de la persona humana: parlar i escriure només una llengua. En venir a Mallorca els forasters se senten molt còmodes perquè poden seguir parlant la seva llengua, el foraster, ben igual que ho feien a casa seva, a Sevilla, a Múrcia, a Jaén etc. i, a més a més se'ls contesta en foraster. D'aquesta manera el foraster va substituïnt el català que es parla a Mallorca des de fa segles la qual cosa demostra que els forasters són uns privilegiats a la nostra terra perquè la seva llengua viurà el dia de demà i el català morirà perquè ja ningú el parlarà. Si la nostra llengua es perd i aviat passa a ésser una llengua morta, és a dir, aquella que s'estudia però no es parla (com el llatí) no serà fruit d'una casualitat sinó d'uns interessos d'un poder polític que no ha fet ni farà absolutament res per salvar la nostra llengua i la nostra cultura.

Els mallorquins, per molt que ho vulguin, mai ens sentirem forasters. La nostra manera d'estimar la terra, la llengua, el paisatge, el sol, l'aire que respirem i la mar que ens envolta fan sentir-nos un poble diferenciat del

foraster. Si no fos així la mateixa paraula: "foraster" no existiria, perquè "foraster" significa tot el que i el qui no és mallorquí, però "foraster" és sobretot qui no parla com nosaltres o no hi vol parlar encara que hagi nascut a Mallorca. Un foraster deixa d'ésser foraster des del moment que parla català de Mallorca o mallorquí. Molts de forasters només estimen la seva llengua i ignoren la nostra, fan com si no existís i només parlen foraster. Aquest fet que sembla innocu és l'explosiu de nitroglicerina que bombardeja la nostra llengua, l'esmicola, la profana i la viola les vint-i-quatre hores del dia, perquè els mallorquins avesats a canviar de llengua quan ens parlen en foraster abandonam la nostra llengua i la relegam a l'oblit. El català d'ésser una llengua viva i amb força a Mallorca s'ha convertit en una segona llengua que només se sent de tant en tant en grups minoritaris. A Mallorca tenim un conflicte lingüístic fruit de la convivència obligada de dues llengües: català i foraster on hi ha una llengua protegida i privilegiada per l'Estat de Castella que és el foraster i una altra llengua que intenta sobreviure així com pot, que és la nostra. La nostra terra i la nostra llengua pateixen els efectes de la massificació forastera i qui no vulgui admetre que de cop i volta s'han trobat dues llengües en conflicte en un mateix territori és que està cec. La conseqüència que se'n deriva d'aquest fet és la pèrdua de la nostra llengua perquè a no ésser que els mallorquins ens posem a parlar la nostra llengua com a desesperats i a no abandonar-la mai, cosa que no feim, això no té remei.

Ja he dit abans que allò que ens diferencia dels forasters és la llengua, si ens arrabassen la llengua ens ho lleven tot. La nostra

hospitalitat s'haurà convertit en l'arma que ens matarà com a poble amb tot el dret a existir. Això és el fems del boom turístic, la seva cara cadavèrica que ens empastifa de mort, l'espantall que fa entreveure un futur aterridor i el genocidi de la nostra llengua i dels mallorquins com a poble. A més a més resulta que al boom turístic l'han fet sinònim de progrés i els mallorquins hem d'estar molt contents d'ésser una societat receptora d'immigrants privilegiats. Aquest progrés econòmic, fruit de la inversió estrangera, no de Castella, hauria d'haver propiciat l'enfortiment de la nostra llengua com a una llengua de cultura que és amb tota una tradició històrica, però a l'ombra d'aquest "progrés" s'aixeca visceralment el fantasma de l'extermini del poble mallorquí.

Les classes dirigents mallorquines també en seran responsables per haver assistit impassibles al nostre assassinat col·lectiu. Són elles que tenen els mitjans per crear estats d'opinió favorables a la nostra llengua i per crear una ideologia de resistència contra el boom foraster. Contràriament, han fet del foraster un màrtir, una víctima al qual només està ben vist que se li parli en foraster perquè pobret no ens entén.

Els forasters s'han casat amb els nostres fills i amb les nostres filles i els nostres néts ja són forasters i si saben català no el parlen mai. A les escoles per trobar a dos alumnes que parlin en català els has de cercar amb lupa i potser ni així els trobis. D'ésser una societat majoritàriament mallorquina ens han convertit en una minoria dintre del nostre propi territori. Les allaus de forasters segueixen venint i és impossible que la petita societat mallorquina pugui integrar a tota aquesta massa de gent. Ω

Manifest del 31 de desembre

Sovint sentim a dir -particularment en els mitjans de comunicació- que en un món que camina cap a la globalització i la desaparició de fronteres, parlar de nacionalismes i de signes diferenciadors és anacrònic, si no nociu. Això no obstant, l'aldea global cada cop s'assembla més a un centre comercial on tots som iguals... en tant que tinguem doblers per consumir!

Els continuats governs espanyols durant segles, amb la col·laboració de la dreta de les illes, han portat i porten a terme tota una campanya d'assimilació, de destrucció de la nostra simbologia i de la nostra identitat nacional. En un estat «pre-

tesament plurinacional», la nostra llengua està en una situació crítica. La invasió cultural és contínua. De Madrid imposen dessaladores i autopistes, sense interessar-se en absolut per saber què volem fer a ca nostra. El programa d'educació per a l'assignatura d'història és pràcticament igual al de 1970. Les matrícules imposades pel govern d'Aznar, que semblen voler amagar la més mínima traça de la identitat dels pobles, el districte únic universitari i una munió d'altres iniciatives estatals s'escarrassen en fer que s'imposi una

grisor cultural unitària amb preeminència absoluta de la cultura castellana. El 12 d'octubre, altre temps anomenat Día de la Raza és festiu. El 31 de desembre, Diada de Mallorca, no.

La memòria històrica és un tresor que ens permet conservar la pròpia identitat. L'entrada a Ciutat de Mallorca de les tropes catalanes del rei Jaume I, el 31 de desembre de 1229, marca el nostre naixement com a país i la nostra vinculació a la resta dels Països Catalans, una nació ara esquarterada entre dos estats i diverses comunitats autònomes,

però amb un clar sentit d'unitat i d'identitat.

Malgrat segles de prohibició i d'intents de descafeïnar la nostra Diada, any rera any continuam celebrant la Diada de Mallorca. Molts ciutadans no coneixen el seu significat, o bé es pensen que és un invent de nova creació. Certes forces polítiques i institucions pretenen reduir-la a una simple commemoració formal, sense gaire participació popular.

La Plataforma Unitària del 31 de Desembre, integrada per un ventall d'organitzacions de

la més diversa índole, vol convidar tothom a participar i a gaudir de la Diada i de tots els actes i celebracions que s'estan organitzant arreu de l'illa, especialment a la manifestació que tindrà lloc el 30 de desembre a les 18'00 al passeig des Born de Palma. Per això demanam que tots participeu penjant senyeres als balcons i a les finestres i col·laborant en la recollida de signatures per aconseguir que la Diada de Mallorca sigui declarada no laborable.

Us desitjam a tots una feliç Diada. Per molts anys! Ω

Plataforma Unitària del 31 de Desembre

La ciutat argentina de Còrdova elegida Capital Americana de la Cultura de l'any 1002

CAPITAL AMERICANA DE LA CULTURA

SEU A EUROPA: RONDA UNIVERSITAT, 7

E - 08007 BARCELONA

TELÈFON: +34-934123294. FAX: +34-934126871

E.MAIL: JVRSALOVIC@CAC-ACC.ORG

WWW.CAC-ACC.ORG

La ciutat argentina de Còrdova ha estat elegida com a Capital Americana de la Cultura de l'any 2002, per un jurat internacional, segons que s'ha donat a conèixer aquest dilluns, dia 4 de desembre, a Mérida (Mèxic), actual Capital Americana de la Cultura durant tot l'any 2000.

Aquesta designació és la tercera vegada que es produeix al continent americà. Està promoguda per l'Organització Internacional No Governamental Capital Americana de la Cultura, entitat nascuda a Barcelona el 1997, amb el suport i col·laboració de l'Organització dels Estats Americans (OEA).

El President de la Capital Americana de la Cultura, Xavier Tudela, acompanyat per l'Alcalde de Mérida, Xavier Abreu, ha llegit en una conferència de premsa internacional el veredict del jurat que atorga a Còrdova la capitalitat cultural americana de l'any 2002, d'entre dotze candidatures presentades, pels tres motius següents:

1) En el projecte de capitalitat cultural s'ha implicat de manera molt significativa a tots els sectors de la societat.

2) Còrdova pertany a un país (República Argentina), al qual mai fins ara se l'hi havia concedit una capitalitat cultural americana.

3) El Jurat Internacional que ha atorgat la Capital Americana de la Cultura de l'any 2002 està convençut que, a partir del projecte de capitalitat cultural presentat per Còrdova, aquesta ciutat i per extensió la República Argentina, poden aportar al conjunt dels 35 països d'Amèrica propostes d'abast continental que permetin un més gran coneixement i cohesió cultural a tot el continent.

Còrdova, centre cultural, universitari, industrial i agrícola, amb 1.300.000 habitants, és la ciutat més important de la República Argentina després de Bons Aires.

És també capital de la província argentina del mateix nom, que té una extensió de 165.000 Km² i una població de tres milions d'habitants.

La ciutat Capital Americana de la Cultura 2002 fou fundada el 1573 per Luis de Cabrera. Ubicada en el centre geogràfic de la República Argentina, la seva posició l'ha transformat en una cruïlla de camins envers tots els racons de l'Argentina i països veïns. És, a més, eix central del corredor bioceànic (Atlàntic-Pacífic).

Des d'un punt de vista cultural, Còrdova té un extraordinari centre històric, en el qual hi podem trobar l'església dels jesuïtes, la més antiga de l'Argentina, l'església Catedral, la Plaça San Martín, el Cabildo de la ciutat i infinitat d'esglésies, basíliques i museus. Cal destacar també l'anomenada «Illa jesuítica», declarada Patrimoni de la Humanitat. En aquest conjunt d'edificis es troba la Universitat Nacional de Còrdova, una de les set universitats de la Capital Americana de la Cultura 2002, fundada l'any 1613 i que és el centre d'estudis superiors més antic de l'Argentina i el segon d'Amèrica del Sud.

En les properes setmanes, el President de la OING Capital Americana de la Cultura, Xavier Tudela, i l'Intendent (Alcalde) de Còrdova, Germán Luis Kammerath, signaran l'Acord de Nominació pel qual aquesta ciutat argentina es convertirà oficialment en Capital Americana de la Cultura 2002.

Còrdova és la tercera ciutat a la història designada Capital Americana de la Cultura. La primera ha estat Mérida (Mèxic), que ostenta la capitalitat cultural americana durant tot aquest any 2000. Rellvarà a Mérida com a Capital Americana de la Cultura 2001 la ciutat colombiana de Pereira, urbs que el proper dia 1 de gener iniciarà oficialment la seva capitalitat cultural després que, una vegada el jurat inter-

nacional va haver resolt l'elecció, el passat 15 d'agost el President de la Capital Americana de la Cultura i l'Alcalde de Pereira, Luis Alberto Duque Torres, varen signar a Pereira l'Acord de Nominació d'aquesta ciutat com a la primera Capital Americana de la Cultura del segle XXI.

La iniciativa de designar anualment a una ciutat d'algun dels 35 països del continent americà com a Capital Cultural pretén contribuir a un millor coneixement entre els pobles d'Amèrica i projectar la cultura americana als altres continents. Afavoreix també a la millora del coneixement i la difusió de la cultura i la història dels pobles d'Amèrica, la conservació i protecció del patrimoni cultural, els intercanvis culturals, la creació artística i literària, el foment i la cooperació entre països, tant del continent americà, com dels altres continents. En aquest darrer àmbit, actualment el Parlament Europeu està tramitant una Proposta de Resolució de suport a la Capital Americana de la Cultura i als intercanvis culturals entre Amèrica i Europa.

La idea de designar a una ciutat com a Capital Americana de la Cultura va sorgir a Barcelona el 1997, prenen com a referent el de la Capital Europea de la Cultura, que es va instaurar l'any 1985. Després de constituir una organització internacional no governamental per a desenvolupar el projecte, es va presentar la proposta a la OEA, organització internacional amb seu a Washington a la que pertanyen tots els països d'Amèrica. El Secretari General de l'Organització dels Estats Americans, Dr. César Gaviria, i el President de la Capital Americana de la Cultura, Xavier Tudela, van signar el 1998 un Acord de Cooperació mitjançant el qual l'Organització dels Estats Americans dona el seu suport a la iniciativa.

Finalment, a partir d'avui s'obre el termini de presentació de candidatures per a optar a la designació de Capital Americana de la Cultura de l'any 2003. Pot aspirar a convertir-se en Capital Americana de la Cultura qualsevol ciutat de més de cent mil habitants que presenti formalment la candidatura en els terminis establerts i que pertanyi a algun dels 35 països d'Amèrica. Mérida (Mèxic), 4 de desembre de 2000. Ω

Les llàgrimes vessades per amor a Déu

PER MARINA FERRÀ HAMELYNCK

La història de la Shoshana bíblica, acusada falsament d'adulteri, ens fa recordar que el pitjor dels nostres enemics sempre ens pot fer el camí de la vida dur i penós, que Déu posa a prova l'ànima dels que més estima. L'amor, el respecte, es poden capgirar en tot el contrari quan el vertader culpable calumnia les víctimes del seu odi va. En Khalil Gibran ens diu:

“les llàgrimes que vesses són més pures que les rialles del que tracta d'oblidar i més dolces que la befa del burlador. Aquestes llàgrimes purifiquen el cor dels núvols d'odi i ensenyen l'home a compartir el dolor dels angoixats. Són les llàgrimes del Natzaré.”

Una altra poesia parecida que ens parla d'una Shoshana actual podria ser d'aquesta manera:

Shoshana té un rabí Aaró
que li ha robat el cor.
Però només un “amat” espòs.
Aquest estimat espòs
és el Messies dins tot el món.
El dia de la primera Comunió
el va acceptar amb tot el cor.

Amb molta fe i amor,
ara en una prova d'amor
un àngel se li apareix
per conduir-la al país
del que brolla llet i mel,
amb un altre marit
que és el seu successor,
el que li ha robat el cor.
Això si que és estrany...

L'àngel en qüestió
va defensar el seu honor
sense conèixer ni el nom.
Al riuplatenc el mateix li demana
i així seran salvats de l'illa tots.
Un riu d'argent ple de somriures,
de tendresa i d'esperança.
Una al·lota que de Miriam
agafa el nom posat pel seu cor.
Beneït sigui per sempre
el rabí Levinson
pel seu amor a la pau,
la seva fidelitat i el seu amor... Ω

“Jo també em planto”

amb en Lluís Maria Xirinacs
cap a l'assemblea dels Països Catalans

Tel: 93 4194747 (tardes)
web: <http://www.assemblea.org>
correu-e: assemblea@assemblea.org

Vaga general contra les agressions del Govern espanyol

El govern de n'Asnar, aplicant els plans de la Unió Europea, està creant una situació insuportable per als empleats de la funció pública, però també per a tots els treballadors, i per als agricultors, pescadors, transportistes, etc.

No podem acceptar més retalls de pensions, ni més desreglamentació, ni més pèrdues de drets laborals quan tres de cada quatre joves ocupats tenen una feina en precari,

quan s'ha privatitzat la immensa majoria d'empreses públiques, i se preparen més privatitzacions amb nous beneficis fabulosos per a uns pocs (pensem en REPSOL), quan se multipliquen els beneficis a les grans empreses, mentre se retalla el nostre poder adquisitiu amb la pujada del combustible, les hipoteques...

La indignació social se multiplica contra un govern decidit a ignorar les aspira-

cions de la immensa majoria. Però n'Asnar, que només representa a la CEOE, a les multinacionals, a la EU, exigeix que els representants de CCOO i UGT li firmin una contrareforma laboral que abarateixi l'acomiadament i retalli encara més les pensions.

De quin "diàleg social" parla encara aquest govern?. Els sectors socials cerquen la manera de defensar-se. La còlera obrera està a flor de pell.

Tot treballador es planteja: cal fer quelcom per tal d'aturar a n'Asnar. No hi ha avui més causes que el 14 de desembre de 1988, quan amb la vaga general convocada en unitat UGT i CCOO rebutjarem el pla de precarització de l'ocupació juvenil i frenarem els retrocessos socials?

Aquest govern no podria mantenir ni un sol dia les seves agressions si els treballadors amb els seus sindicats

s'aixecassin en unitat. Per això, cal lluitar per la unitat de tots els treballadors i les seves organitzacions per esbucar i derrotar la política antisocial d'aquest govern. És hora, idò, de trencar tota col·laboració amb aquest govern i unir les forces dels treballadors i la població en vaga general convocada per UGT i CCOO; Ω

Pere Felip i Buades

El GOB demana al CIM que posi en marxa, amb urgència, la recollida selectiva d'envasos

El mes passat el GOB va remetre a Miquel Àngel Borràs, Conseller delegat de la Comissió de Medi Ambient del Consell de Mallorca, una carta on se feien una sèrie de consideracions i propostes sobre recollida d'envasos. En concret se reclamava de la institució insular -que actualment té les competències de la gestió dels residus- la posada en marxa, de forma ràpida i urgent, la recollida selectiva d'envasos. Des de fa molt de temps se troben a Mallorca centenars de contenidors per a la recollida selectiva d'envasos -els contenidors «gros»- a l'espera que se distribueixin per a tota l'illa, i alhora se posi una planta per triatge d'envasos i s'organitzi la recollida. La realitat és que tot està aturat de forma incomprensible. És necessari posar en marxa aquesta nova recollida selectiva, evitant d'a-

questa manera que els envasos vagin a la incineradora i al mateix temps aconseguir el seu reciclatge.

Fa més de tres anys de la Llei d'Envasos

Han passat tres anys i mig d'ençà de l'aprovació de la Llei d'Envasos i Embalatges i dos anys i mig d'ençà que el Congrés dels Diputats aprovà la nova Llei de Residus. D'altra banda, el Pacte de Progrés que governa les Illes Balears ara ha fet vuit mesos que donà el vist-i-plau a l'aprovació del Pla de Residus de Mallorca. Des del nostre punt de vista ha passat temps més que a bastament per a que el Consell Insular de Mallorca hagués posat en marxa la recollida selectiva d'envasos. De fet alguns pobles ja tenen contenidors instal·lats des de fa un i any i mig, els quals han generat una bona resposta per part dels ciutadans. (GOB) Tel: 0034 971 721105. Ω

Gentola i genteta

Gentola és la gent que fa el mal a consciència, com ara Aznar i el seu govern de fills de papà-ministres d'aquell psicòpata genocida amic de Hitler i de veu de flauta: gent avariciosa i insaciable que no en té mai prou. "L'home que no s'accontenta amb poc, no s'accontenta amb res", deia Epicur de Samos, i aquest és el perill d'aquests moderns nazis fartons.

Genteta és la gent que deixa fer el mal, com els nostres Oncles Toms. "Allò més atroz de les coses males de la gent dolenta és el silenci de la bona gent" (Mahatma Gandhi). "El món no està pas amenaçat per les males per-

sones, sinó per aquells que permeten la maldat" (Albert Einstein; físic judeoalemany). La genteta... "travessa el boscatge i sols hi veu llenya per al foc" (Lleó Tolstoi) i "El pitjor dels mals és creure que els mals no tenen remei" (F. Cabarrús).

En fi, tant per a la gentola com per a la nostra infeliç genteta: "Tot està perdut quan els mals serveixen d'exemple i els bons de mofa" (Demòcrates) i "Un home que ha comès una errada i no l'esmena n'està comentant una altra" (Confuci).

Compte i espavil!. Ω

Jaume Tallaferro

Pensaments

«El vostre pensament és el de les xerrameques i els falsos plaers. El meu és el pensament d'aquell perdut en sa pròpia terra, estranger dins sa pròpia nació, solitari entre sos parents i amics.

El vostre pensament fa sonar trompetes quan balleu. El meu prefereix l'angoixa de mort a la vostra música i dansa.

El vostre pensament us fa aspirar a títols i càrrecs. El meu m'exhorta a servir amb humilitat.

El vostre pensament diferencia el pragmàtic de l'idealista. El meu descobreix que la vida és una, i que ses mesures i pesos no coincideixen pas amb els vostres. Aquell que etiquetes d'idealista, pot ser un home pràctic.

El vostre infon arrogància i superioritat dins els cors. El meu sembla l'amor a la pau i el desig

d'independència.

Vosaltres teniu el vostre pensament i jo el meu».

(Khalil Jubran, 1883-1931, escriptor i artista libanès).

El gran Dictador mediàtic i la seva autocràcia: P.P. Aznar i el seu màxim expert en manipulacions: Oreja Mayor

«La massa no pensa mai que pugui perdre en un canvi. Els dies de major alegria popular que enregistra la història són els que han seguit els canvis dels prínceps i dels règims, sense que mai el sarau quedi torbat pel record de les innombrables decepcions que en la història humana se n'han seguit».

«No és pas mania dels historiadors antics, sinó absoluta realitat aquest canvi que, en tots els esperits dèbils i, sobretot en els ressentits, determina l'embriaguesa del poder i que, efectivament, dona a llurs regnats l'aparença neta de dues etapes: la primera bona i la segona dolenta».

(Gregorio Marañón, 1887-1960, metge i escriptor foraster). Ω

Economia

Convoquen vaga a l'administració el 14 i 15 de desembre Els funcionaris protesten contra la puja de sou del 2%

El govern no accepta cap de les peticions

Redacció MADRID

Milers de delegats de CCOO i CSIF es van manifestar ahir a Madrid contra l'augment salarial del 2% previst pel govern central i reclamant un increment que garanteixi el poder adquisitiu del col·lectiu, que suma 2 milions de persones.

En la marxa hi van participar unes 15.000 persones segons els organitzadors i entre 5.000 i 6.000 segons la policia. Al final de la manifestació els secretaris generals dels sindicats van lliurar 400.000 firmes a Gaspar Llamazares, coordinador general d'Izquierda Unida (IU), ja que la resta de responsables dels grups parlamentaris viatjaven cap a Bar-

celona per assistir a la manifestació convocada contra l'assassinat d'Ernest Lluch.

Precisament a l'inici de la manifestació els treballadors van fer un minut de silenci en record del socialista català.

La manifestació de Madrid va precedir la que es va fer en moltes altres capitals de província espanyoles.

Les protestes d'ahir formen

part del calendari de mobilitzacions que han posat en marxa els sindicats per reclamar un increment salarial que fixen en el 4,7 per cent.

Les pròximes accions són una vaga general en el sector convocada per als dies 14 i 15 de desembre. El govern no ha acceptat cap petició sindical però ha ofert obrir tres taules de treball. Ω

Asistencia Sanitaria
Europea CB

MARIA ALBERDINA
CENTRE D'ASSISTÈNCIA A PERSONES MAJORS O INCAPACITADES
Carrer dels Trencadors, 1-bis
Tel. 971 445 101 s'Arenal de Mallorca

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Llog per dies apartament a Palmanova. És ideal per trobades amoroses. Tel. 469441.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urb. Galatzó. Tel. 671419.

Cerc cases per llogar tot l'any, amb piscina. Tlf. 971 867284.

SERVEIS
PROFSSIONALS

S'ofereix jardiner amb coneixements de cuina. Demanau per en Lluís. Tel. 604790.

Cerc feina per guardar nins petits a ca seva a a ca meva per les zones de Sineu i Maria. Tel. 525380.

Cerc feina per guardar nins a Can Picafort o Inca. Carrer Nou, 5, Maria de la Salut.

S'ofereix pintor empaperador, econòmic, seriós, ràpid i net. desplaçament per tot Mallorca. Tel. 203239

Pneumàtics Son Ferriol. Equilibrat de rodes, canvi de rodes i pegats, alineament de direccions assistida per ordinador. Avda. del Cid, 73. Tel. 427553. Son Ferriol.

Si teniu qualche vidre trenat, cridau al 473819 i el vos posarem tot d'una.

Cerc feina per fer a ca meva. Tipus ceràmica, sabates o similar. Tel. 297067.

Cerc feina de representant d'arts gràfiques o comercial de publicitat. Tel. 297667.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines, coixins, etc. Tel. 771005.

Es passen treballs a màqui-

Si voleu vendre terrenes, solars o cases a Mallorca, vos oferim assessorament complet.
Tel. 971 265 005

na i per ordinador. Netedat i rapidesa. Tel. 771005.

Gabinet de Psicologia. Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193.

Cerc feina per guardar nins a la comarca de Cala d'Or. Tlf. 842156.

S'ofereix mariner amb experiència per a tenir cura i netejar vaixells. Lluís 971 604 790 - 609 723 707.

Representants musicals que es posin en contacte amb "Marejol" per contractar actuacions a les Illes. Som un grup capdavanter al Principat. Tel. 933 593 632.

Necessit dona a hores per fer net. Hi ha molta de feina. Tel. 971 867 286

Tenc una empresa de manteniment de jardins i de piscines a la zona nord de Mallorca. Tel. 971 864 532 - 696 278 393.

Hola, som na Mònica, una al.lota feina de 21 anys. Cerc feina de dependenta o qualque hotel rural per Inca i voltants. Se parlar anglès i un poc d'alemany. Tel. 606 378 757.

PERSONALS

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talleu i escriviu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Als Països Catalans es fa molt bona música! M'agrada, però, en especial la que surt de

Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somnieu en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al.lots i al.lotes que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n'busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Costa. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Pensionista de 78 anys, 1'80 d'altària, català. Vull conèixer senyora pensionista entre el 50 i 70 anys, per no estar tot sol. Tenc bona pensió i pis amb 5 habitacions i dos banyos. Cerca'm al 462536. Ferran.

Hola! Som una al.lota felanixera. Som molt independentista, iestic boja pels Sau, pels Oculats i pels Pets. Segur que si m'escriviu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes, 29- 07670 Porto-colom.

Vull intercanviar revistes, còmics, fanzines i adhesius amb tots aquells joves que estiguin orgullosos de tenir sang catalana o basca a les seves venes. Pau Arranz- C/ 2 Volta 31- 07209 Son Mesquida-Mallorca.

Cerc famella maca, romàntica i amb les ungles llargues. Escriviu a: Oscar carrer Blanquerma, 58 - 07010 Palma.

Jove de 29 anys, fadrí, amb estudis universitaris, agra-dós i simpàtic, desitjaria conèixer al.lota formal de 20 a 27 anys. M'agrada el ball de saló i som bastant actiu. Anima't i escriviu-me a l'apartat 690 de Ciutat.

Hola, Em dic Raquel i tenc 14 anys. Tenc ganes d'escrivir-me amb gent de 14 a 16 anys. Si vols escriure'm... Raquel González-C/ Ansel Calvé, 13, 1º3º-08950 Esplugues de Llobregat (Barcelona).

Som un alemany de 38 anys, cerc amigues i amics per a sortides i més. També vull estudiar la llengua mallorquina. Escriviu-me a la Bústia Postal 97 - 07080 Ciutat.

Sóc un noi de 31 anys. Solter. No minusvàlid. Voldria mantenir correspondència amb noia minusvàlida que tenguí bon caràcter, culte, es senti sola. Escriviu a la Bústia Postal 163 - 08400 Granollers (Vallès Oriental).

Cerc al.lota sense fills de 22 a 28 anys. Signe Lleó o Sagitari, que sia capaç d'estimar sense traïció. Telefona'm al 512018 dies feiners a partir de les 23 hores.

Atenció: administrativa cerca amigues i amics per a sortides, excursions, i a l'estiu anar a la platja. Bústia Postal 1400-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 27 anys, cerca dona independent i intel.ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al principat, a canvi d'ajuda econòmica. Manel 907843901-973603214.

Hola, al.lotes, noies, ragazzas. Som dos joves de 24 anys, morens i atractius que desitjan conèixer al.lotes enrollades i catalanoparlants, si és possible, per a fer acampades, organitzar festes, sortir e marxar i passar-ho bé durant l'estiu. Som genials. Anima't que ets jove. Escriviu a C/ Joan Alcover, 1 Algaida (Mallorca) C.P. 07210.

Hola, soc un noi de 16 anys i estic interessat en cartejar-me amb gent que també defensi l'alliberament nacional dels països Catalans. M'agraden "Els Pets" "Brams" i "Jo t'ho diré". Enric Blanc. C/Montcada, 1-08291 Ripolllet.

Naturalesa, la mar, la muntanya, una pel.lícula, un cafè... si ests dona, atractiva i divertida, t'he de conèixer urgentment. Bútia postal 1174 - 07080 Ciutat de Mallorca.

COMUNICATS

Si vols rebre la revista L'LLA gratis, la pots demanar a Edicions Bromera, Polígon Industrial, 46600 Alzira. Tel. 96-2402254

Per a tots aquells i aquelles que vulguin lluitar contra l'invasor, contra els traïdors, contra l'explotació obrera, i per una terra lliure i catalana, els Maulets tenim obert l'apartat de correus 349 C.P. 43480 de Salou (Tarragona), per a qualsevol informació o col.laboració contra l'ocupant.

Si voleu rebre llibres en català gratuïts sobre diferents temes d'actualitat, socials o teològics, sols us cal escriure a *Cristianisme i Justícia*, carrer Roger de Llúria, 13, Barcelona 08010, o telefonau al (93) 3172338.

Professora titulada fa classes de solfeig, piano i harmonia. Individuals i en grup. Tel. 756114. Magdalena.

Universitària fa classes de repàs d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Si voleu intercanviar adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que els els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'Apartat 15.071 de Barce-lona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Estam interessats en un intercanvi cultural amb persones i institucions dels Països Catalans que desitgin informar-nos sobre el passat i el present del dits països i estiguin interessats en qüestions vinculades a l'Argentina. Escriviu-nos a: Baigorria 1337 .200 Rosario-Argentina.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Vos recomanem boicotejar les ONG's espanyoles AGNUR España, Médicos del Mundo i Unicef amb els bancs espa-nyols Central Hispano i Banco de Santander que els donen suport.

Subscripcions gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. "El Llaüt de Xàbia" -Apartat 53- Xàbia 03730 Patrocinat pel Magnífic Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Podeu adreçar-vos a: LLENGUA (Ensenyansa a Dittansia de la Yenwa Andalusia) P. Pedro Romana, 1-4-2-14007 Còrdova.

Si ques recibir el Puxa Asturias en to casa, y de baldre, sólo tienes qu'enviar la direcció a: Endecha Astur-Puxa. Cai Llangreu, 10, 2º-Xixon 33206-Asturies.

La meva col.lecció té 20.000 adhesius polítics. Faig exposicions. Crec persones que hem facin arribar enganxines de l'Esquerra Revolucionària. Paniello-Apartat 139 - 22400 Monsó-Osca.

"El Full" és una publicació interna de l'Associació Roca i Ferreres. Si voleu rebre'l gratuïtament comuniquen-us el vostre nom i adreça: Apartat de correus 9247, 08080 Barcelona.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet: <http://www.estelnet.com/lluïta>.

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C. S. C * 93 4541188.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Apt. de Correus 1.022. 12995 Castelló. Tlf. (964) 207607.

Els Castellans de Mallorca, necessitam gent!! Si t'agrada passar-ho bé. Si vols tenir nous amics sans i saludables. Si t'agrada fer pinya amb un projecte nou: Feste Castellor!! Vine a veure'ns!! Assagem els disabtes a l'Escola d'Adults son Canals, 10. Telèfon 452414, Isidre.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Si voleu una Mallorca lliure i independent d'Espanya, veniu al LOBBY PER LA INDEPENDÈNCIA
Apt. de Correus 531

PETITS ANUNCIS

Pintors, escultors, fotògrafs, etc., interessats en exposar les seves obres, així com gent interessada en comprar o simplement en visitar l'exposició del moment, podeu passar pel Café es Museu. Carrer Guillem Timoner, 10-Felanitx.

Grup folclòric sense gaire pretensions cerca sonadors i sonadores, cantaires i gent engrescada per seguir fent coses. Actuam alguna vegada, no guanyam gaire, però ens ho passam d'allò més bé. Ens reunim els dimecres a les 20'30 al Rafal Vell (Antiga escola). Som gent acollidora. Trucau al 971 505374

Els nacionalistes interessats per un sistema d'intercanvi cultural i turisme alternatiu per a nacions sense estat, podeu informar-vos a: Turisme Alternatiu: Bústia Postal 1.171 Castelló 12005. Extracta d'un sistema de llarga trajectòria provada arreu del món, molt adaptable i econòmic.

Les persones interessades en les activitats de les Associacions i clubs UNESCO poden adreçar-se a la Federació Catalana de la Unesco: Mallorca, 207-08036 Barcelona. Tlf. 932534367.

Necessitam persones amb idees i ganes de tirar endavant la nostra llengua i la nostra cultura. Associació la Brúxola. Tlf. 93 4353323.

Coleccionau Fanzines? Voleu saber que fan els/les independentistes del Tarragonès? Subscriviu-vos al Butlletí del Col·lectiu independentista "El Timbaler de Bruc". Per 600 peles el rebreu cada dos mesos durant un any. Bústia Postal, 7- 43893 Altafulla.

Si us interessen les llengües minoritzades de més a prop, adreçeu-vos a: **Llengües Vives**. Bústia Postal 5224/08008 Barcelona.

Si vol rebre l'*Euskararen Berripapera* (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hizkunta Politikarako. Welling-

tongo Dukea, 2-01020 Vitoria-Gasteiz (Araba).

Coleccionista d'adhesius compra, canvia, recolleix material d'esquerra revolucionaria o independentista. Coleccionisme I.S.G. Bústia Postal, 135-48980 Santurzi-Biskaia.

Col·laboreu! Ajudeu-nos! Per un projecte de documentació d'indrets de les Illes i dels Països Catalans necessitem targetes postals (noves o utilitzades de "Escudo de Oro" Biblioteca Catalana de Krefeld - Box 1665 D-47716 Krefeld Alemanya. Tel. 07-49215126635.

Classes particulars. Totes les assignatures i tots els nivells. Petits grups. Professors/es titulats. Preus econòmics. Telf. 971467931. Ciutat de Mallorca.

Classes particulars d'hebreu, grec i llatí a tots els nivells. Jordi 971242795

Piano Blues, Jazz, Rock.

Classes particulars. Harmonia moderna. 971242795 Nanel.

A tots els valencians que vulguen contribuir a la construcció nacional del País Valencià. L'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Som els nacionalistes valencians. 963879408.

Sóc professor d'una DIWAN (escola bretona) i escric i llig català. Envieu-me Informació sobre els Països Catalans, especialment de tema d'ensenyament: Gràcies. Joel Donnart-44, Hent Friaoudour, Penc'hoad-F-22860 Plourivou Breizh/Bretanya - Estat francès.

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Acaben d'editar-se els Evangelis segons sant Mateu, sant MARC I SANT Lluc, en versió interconfessional, en llengua catalana, en casettes i CD. El seu preu per

joc és de 3.000 ptes. Posteriorment s'editarà l'evangeli segons sant Joan. També hi ha editat tot el Nou Testament en Braille en llengua catalana, i edició interconfessional. Són 22 volums, i es poden demanar a Mn. Joan Magí, Parròquia de sant Pere i sant Pau, 43007 Tarragona.

Ha nascut Correfoc!!! Una revista de literatura i Història catalanes. 64 planes 250 ptes. Col·labora-hi o feste'n subscriptor. Tlf. 971 200 810. Lluís.

A Ciutat estam creant el primer equip de rugbi català de Mallorca. Els Almogàvers. Interessants cridar al 971 200 810. Lluís.

BORSA DEL MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, véngui i en parlarem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

VENDES

Venc piano marca TLEYEL, un quart de coa, en bones condicions. Mig milió de pesetes. Tlf. 939 373 151.

Venc figures d'escaiola noves per decorar o policromar: àngels, betlems, fruites, flors... per lots o a la menuda. Trucau capvespres i vespres al 971 29 44 44.

Videoconsoles, jocs, còmics a preus realment assequibles: Infomanga, carrer de sant Geroni, 2 Tel 636 720 814 Manacor.

Compraria videojocs, videoconsoles cotxes. Telefonau al 636 720 814. Sant Geroni, 2 local 3-07500 Manacor.

Venc mobles usats en bon estat. Tel. 971 867 286.

Infomanga li ofereix: lloguer de videojocs, canvi i compres de Pel·lícules, informàtica etc. Sant Geroni, 2. 636 720 814 Manacor.

L'ESTEL. SUBSCRIVIU-VOS-HI, ANUNCIAU-VOS-HI

Descobreix

les mil cares del *foc*
al Palau Robert

Exposició

del 5 de desembre de 2000
al 30 de juny de 2001

Palau Robert
Centre d'Informació Turística
de Catalunya
Pg. de Gràcia 107
Barcelona

Horari
dilluns de 16 a 19h 30 min
de dimarts a dissabte de 10 a 19h 30 min
diumenges i festius de 10 a 14h 30 min

Per concretar visites de grups:
Tel. 93 292 11 71

amb el patrocini de:

 Generalitat
de Catalunya

 CAM
Caja de Ahorros
del Mediterráneo

Galeria d'herois populars

El bandoler Parrocó, un dels darrers de Mallorca

MIQUEL FERRÀ I MARTORELL, ESCRIPTOR

Ens hem de situar en el primer terç del segle XIX, quan existia arreu de l'Estat espanyol el govern absolutista de Ferran VII (1784-1833), amb tot el seu centralisme virulent i un espantós seguit d'injustícies. No tots els ciutadans acceptaren aquell vergonyós despotisme i la revolució de 1820 obligà el rei a restablir la constitució. L'alegria durà poc, ja que el monarca, amb l'ajut d'un exèrcit francès, aconseguia enderrocar les Corts populars el 1823. Tancà les universitats, omplí les presons de liberals i altres adversaris polítics, restaurà una mena d'Inquisició i la fam i la misèria va estar a l'orde del dia. Mataren herois populars de la Guerra del Francès, com Lacy, afusellat en el Castell de Bellver. I tot l'Estat espanyol, allà on hi hagués muntanya, es cobrí de colles de bandejats que fugien d'aquella justícia borda.

Si el folklore del bandolerisme nordamericà del XIX ens ha mostrat una i altra vegada la vida del famós «Billy, the Kid» i la serralada «Morena» del camp andalús té tot una nòmina de bandits generosos i assaltadors de diligències, la nostra Mallorca, amb la figura d'Antoni Rosselló, «En Parragó», de malnom, natural de Manacor, no es queda enrera. Pensa, que com els seus companys de quadrilla, «En Parragó» havia cercat el refugi del bosc i la muntanya com a darrera resposta política del liberal vençut i perseguit pel Règim absolutista. Formaven la seva colla Bartomeu Ordines, En Manco, de Santa Margalida, Miquel Mas, En Masset, d'Alaró i altres bandolers anomenats Collet, Sion i Sans. Tots eren capturats en els primers dies de gener per haver comès, entre altres delictes, el robatori dels ex-vots, joies i altres objectes de valor del

cambril del Santuari de la Mare de Déu del Puig de Pollença. Això era el desembre del 1826 i no hi hagué víctimes... I tenien tanta presa de fugir que se'n dugueren la venerada imatge, què despullada de les seves riqueses, deixaren abandonada sobre les branques d'un arbre... la qual cosa fou considerada com un espantós sacrilegi. Una cançó popular immortalitzava aquella feta:

«En Sans i en Parragó,
En Massot i en Masset,
Feien ofici secret,
Per robar nostro Senyor.»

Les autoritats havien infiltrat dos homes dins la quadrilla i quan els «traïdors» foren descoberts, després d'haver participat en dos robatoris, els altres els acoltellaren i quan els cregueren morts, els llançaren dins un pou que hi havia a un pinar, no molt lluny de Sa Pobla. Per fer desaparèixer els cadàvers, tiraren pedres dins el pou de N'Alberdí, sembla

que un dels morts no estava tan mort i es pogué ficar dins una cova que hi havia a flor d'aigua. Forces tingué per a sortir del pou, posat a través, movent mans i peus de forma alternativa. Fallà en el primer intent però se'n va sortir en el segon i anà encara, ferit com estava, fins a Muro, on donà part al Comissionat i el seu escamot que des de Palma havien arribat per a dur a terme la captura. Resultà que tampoc era mort l'altre company, un lla-

dre «penedit», que el Capità General havia enviat també per tal que entràs a la quadrilla. El poble, per altra banda, contava com havia estat la captura d'aquell cap de bandolers que habitaven el Pujol de Son Sabater, que era un bosc espès. Deien que tenia fullet i el duia dins la butxaca en forma de flaviol. De res li serví quan anà a un ball, on el pogueren abraonar i engrillonar. Ell i els seus homes foren públicament executats a garrot vil. Ω

La campanya contra la violència domèstica indigna els pares

MADRID

El Govern va presentar ahir la seva tercera campanya contra els maltractaments, recolzada amb unes imatges que «són dures, però més dura és la realitat de les dones maltractades», va afirmar el ministre de Treball i Afers Socials, Juan Carlos Aparicio, en donar a conèixer als mitjans aquesta iniciativa.

La campanya, però, neix entre polèmica, donat que des de diversos sectors s'ha considerat que sembla que culpi «tots els pares de la violència que practiquen alguns homes contra les dones».

A les imatges que s'emeten per televisió es veu un nen plorant al costat de la seva mare, apallissada, que jau a

terra, i dient-li que es curarà i que el pare ja se n'ha anat. A continuació, apareix un home en una celála al costat de les paraules «La societat condemna, la llei també». Les imatges estan acompanyades per una veu en off que adverteix els agressors que «els homes que utilitzen la violència contra les dones han de saber les conseqüències».

L'anunci de ràdio, però, és el que ha rebut més crítiques, donat que només se sent la veu plorosa i espantada d'una criatura que pregunta insistentment «Què t'ha fet el papa, què t'ha fet el papa?»

Amb el lema «La violència contra les dones ens dol a tots. Ens dol a totes», la campanya es podrà veure des d'avui i fins al dia 28 a premsa, ràdio i televisió. Té un

pressupost de 200 milions de pessetes.

L'objectiu que persegueix és provocar el rebuig social cap a les agressions a les dones i també cap als agressors, posant de manifest la magnitud del problema i els danys i efectes que produeix en l'àmbit familiar, inclosos els fills.

Un tema complex

La secretària general d'Afers Socials, Concepción Dancausa, i la directora de l'Institut de la Dona, Pilar Dávila, van acompanyar al ministre en aquesta presentació en la qual Juan Carlos Aparicio va considerar que reduir el problema tan complex dels maltractaments a l'única variable dels morts és

realitzar una «anàlisi poc precisa».

Concepción Dancausa va mostrar-se d'acord amb Juan Carlos Aparicio i va considerar que «no fem una campanya dura, sinó que la realitat és dura».

Dancausa i Dávila van informar que, d'acord amb les xifres facilitades pel Ministeri d'Interior, que és l'encarregat de fer l'estadístiques de violència domèstica, el número de denúncies per maltractaments entre gener i setembre d'aquest any puja a 17.068, i el número de dones mortes en aquest mateix període és de 34. Segons les associacions de dones, el número de dones mortes en què va d'any supera les 55.

La secretària general d'A-

fers Socials va indicar que, a més d'aquesta campanya de sensibilització, el Govern segueix treballant en el reforç dels recursos socials destinats a atendre i donar seguretat a la dona maltractada.

En aquest sentit, Dancausa va recordar que fa tres anys, quan es va posar en marxa el Pla contra la violència domèstica, existien només 158 centres (entre pisos tutelats i centres d'acolliment i emergència de 24 hores). El 1999, va afegir, aquest número de centres s'havia elevat a 243.

Un dels objectius del Govern per als pròxims anys és completar el mapa d'aquests recursos socials en tot el territori espanyol per acostar-se encara més a les víctimes. Ω

SI T'HA AGRADAT AQUESTA REVISTA NO ET TALLIS I TELEFONA AL
971 265 005
I LA T'ENVIAREM CADA QUINZE DIES

**Restaurant-Bar
ES RECÓ**

Menú 900 ptes.
C/ Gaspar Perelló
SYP
Tel. 971 510 991
Alaró - Mallorca

Apunts per a la nostra Història Vint i cinc de Juliol de 1932

Els regidors de l'Ajuntament de Fornalutx Salvador Sastre Albertí i Bernat Ripoll Bisbal envien una carta al governador Joan Manent dient-li entre altres coses: "El 22 del presente mes le hizo una visita el Presidente Honorario del Comité Republicano Don Guillermo Prohens y según sabemos le enteró de las novedades que hay en este Ayuntamiento del que somos concejales para que usted pueda apreciar mejor las cosas.

En sesion celebrada del dia 25 de junio acordamos en plena sesion poner un oficio al Senyor Regente de esta villa prohibiendole salir a pedir limosnas para el culto por la calle i de casa en casa en vista del descontento de gran parte de los vecinos. Este acuerdo se tomó com la conformidad de todos los señores del Ayuntamiento.

Mandose el oficio y el Sr. Cura Regente se entrevistó com el Sr. Alcalde y se conoce que le conquistó pues en la sesion siguiente se anuló el acuerdo del acta anterior".

El governador Manent posà una nota en la carta que li enviaren els dos regidors fornaltuxencs. Aquesta nova portava data

de 2 d'agost de 1932 i deia: *Advertase al alcalde que no debe consentir al Cura Regente hacer colecta pública para sostenimiento del culto, sino que debe hacer-lo dentro de la Iglesia.*

Vint i ser d'agost de 1933

Joan Baptista Estades de Montcaira i Bennàsser de Masana, o sigui el meu senyoravi patern, escriu a Rosa Bisbal i Albertí, per tant a ma mare: "Referente a la relacion de nuestro hijo Juan, una vez mas te demostramos nuestra conformidad por ser de nuestro agrado las circunstancias que te adorman".

Dinou de Juliol de 1951

A Maria de la Salut, mor al 47 anys, el secretari de l'Ajuntament Rafel Forteza i Forteza. Serà enterrat a Sóller, el seu poble. Rafel Forteza i Forteza, de can Bibi, era un home especialment entès en temes musicals. El 1947 havia publicat una biografia sobre el sacerdot i músic fornaltuxenc Joan Albertí i Arbona de cas Pardalet (1850-1916). Ω

Apunts presos pel Cavaller Estades de Montcaira

Sopar de germanor de ADELA de l'any 2000

Una de les activitats que l'associació ADELA organitza per recaptar fons destinats a la lluita contra aquesta malaltia mortal anomenada Esclerosi Lateral Amiotròfica és la celebració de un sopar de germanor.

Enguany s'ha celebrat el 17 de novembre al restaurant «Es Cruce» a la carretera de Manacor, al terme municipal de Vilafranca de Bonany.

Prop de 600 persones gaudiren de un bon menjar en aquest sopar amb fins benèfics. Al cafè, arribaren les distincions i discursos de personalitats polítiques, científiques i sobretot del president de aquesta associació: Bartomeu Salom.

Tothom va lloar la figura i la labor de Na Caty, una al·lota que és i serà un llumet que fa senya perquè es conegui la esclerosi lateral amiotròfica, ja que un temps era una xacra desconeguda i gràcies a aquesta jove mallorquina es va coneguent arreu del mon.

Les distincions varen ser lliurades a les senyores: Margalida Parets (mare de Na

Caty), Caterina Salom i Joana Estarellas (ties de Na Caty) per haver treballat de una manera desinteressada perquè els malalts de E.L.A. tinguessin tota mena de comoditats possibles.

Des de que l'any 1994 es varen començar a organitzar sopars, s'han recaptat vint i un milions de pessetes. Enguany es suposa que seran cinc milions per mor de que es va rifar un cotxe i altres rifes.

Només queda quadrar un balanç. El propietari del restaurant va fer la donació de mig milió de pessetes, a més de cedir el local i treballar en un dia que fou festiu pels propietaris de «Es Cruce».

Una de les novetats que hi hagué en el sopar, fou la venda del llibre escrit per Joan Guasp titulat «La cervesa de Déu». Aquest llibre conta la vida novelada de Na Caty Salom i Parets. Fou presentat fa poc, en un acte presidit per Maria Antònia Vadell, conseller de Cultura del Consell Insular de Mallorca. Aquesta publicació de Joan Guasp i la que va escriure Na Caty, aclucant els

ulls exalten la seva figura que en un futur serà una «Maria Goretti de Mallorca».

Un altre llibre editat fa poc temps, nomena a la fundadora i benefactora d'ADELA com exemple de testimoni de lluita contra aquest maldels nostres dies. Es titula «ELA; una enfermedad tratable». L'autor és Jesús S. Mora Pardià. Aquest senyor destacà la joventut i les fortes ganes de lluitar de una noia de Santa Maria del Camí, anomenada Caty Salom i Parets, perquè aquest mal acabés per sempre.

Gràcies a Na Caty, la gent arreu del mon ha pres consciència de que és la ELA. El seu llegat farà que generacions venideres puguin prendre precaucions per no caure en aquesta malaltia i puguin prevenir la.

ADELA continuarà fent actes com el del sopar del 17 de novembre perquè la Beca Caty Salom i Parets continui investigant amb la finalitat de que no hi hagi cap persona malalta d'E.L.A. Ω

Miquel Alemany i Batlle

“Maria Antonia Munar felicita l'escriptor Miquel López Crespí”

La Presidenta
del Consell de Mallorca

Palma, 8 / novembre / 2000

Sr. Miquel López Crespí
Antoni Marqués, 20
07003 PALMA

Benvolgut Senyor:

Rebeu les meves més sinceres felicitacions per haver resultat recentment guanyador del XI Premi de Narrativa "Camilo José Cela", concedit per l'Ajuntament de Padrón, (Corunya), a la vostra obra titulada "La inundación".

Com a presidenta del Consell de Mallorca vos don l'enhorabona per aquest nou premi que s'afegeix a les anteriors distincions rebudes pels vostres mèrits com a escriptor i vos anim a continuar amb la vostra trajectòria literària per aconseguir més futurs èxits.

Amb les meves salutacions més cordials.

Munara

Maria Antònia Munar

Dites relacionades amb el vi

- Per Sant Valentí trascola ton vi.
- Per tirar aigua al vi sempre és prou de matí.
- Per un cigaló de vi no esperis el camí, per dos no el perdràs si vas amb gos, i tres vici ja és.
- Pera, préssec i meló, volen el vi falló.
- Peres i meló volen vi felló.
- Planta vinya... quan el vi estiga barat.
- Pluja de gener, blat al graner i vi al celler.
- Pluja de Sant Joan, lleva vi i dóna pa.
- Pluja de Sant Joan, mal per l'oli, pel vi i pel blat.
- Pluja de Sant Urbà lleva vi i no dóna pa.
- Pluja pel gener, blat a la sitja, i vi al celler.
- Pluja per Sant Albí, ni palla ni vi, ni herba ni lli.
- Pluja per Sant Cebrià, pren most i fa el vi clar.
- Pluja per Sant Joan, lleva vi i no dóna pa.
- Poc vi, pa de casa, no gaire carn, peix i verdura i llegum, abundant.
- Ponent, l'aigua fresca i el vi calent.
- Porc amb vi del vell en fa nin.
- Porc fresc i vi novell, al cementiri amb ell.
- Porta desgràcia no poder beure vi i beure aigua.
- Posar aigua al vi fa mesquí.
- Predica més un petricó de vi que cent frares agustins.
- Quan arriba Sant Andreu el vi ja es pot dir vell.
- Quan canta el mussol abans de brotar el cep, any de molt vi.
- Quan del vi sento l'olor, Maria, ja no sóc jo.
- Quan el pagès està amoinat, o li sobra vi o li manca blat.
- Quan el vi bull, dóna-li aire pur.
- Quan el vi entra, el secret surt.
- Quan el vi és bo i l'aigua clara, millor és el vi que l'aigua.
- Quan el vi estigui barat, planta vinya.
- Quan es floreix el vi madura el raïm. Ω

El derrotista

RICARD COLOM <COLOMTAUBE@HOTMAIL.COM>

Normal o anormal?. És aquesta la qüestió?. No crec que deguérem perdre ni un segon en un debat sobre el tamany de la nostra normalitat perquè només podria eixir de la comparació i això, com deia el savi dels sobres de sucre, sempre és odiós. La qüestió és observar els discursos de l'anormalitat (és a dir aquells que fan de l'anormalitat valenciana leit motiv); en aquests discursos hi ha tota una gamma de termes que criden a la unió, la unitat, el front comú, la plataforma, l'assemblea, la mesa... partint de la consideració que aquest país està molt malament, «atacat per ponent i migdia» (no mai per tramuntana i llevant, clar), i cal passar a l'acció (que cantava Seguridad Social). No senyor! Aquest país no està malament. Aquest país, senzillament, no està. No existeix eixe nacionalisme ocult, eixa essència de la catalanitat al més fondo del moll dels ossos dels tios canyes de la Pobla de Nosequé, Benielquesiga o Castelló de Fulanito. La normalitat, senyors, és la que és: la Comunitat Valenciana vol, majoritàriament, que governe el PP. I si volem que siga d'una altra manera, haurem de convèncer els valencians i valencianes (els del carrer, els que voten), que nosaltres som millors, o diferents. I per a això no cal tirar-se les mans al cap i fer crides desesperades a les que acudeixen els de sempre, sinó estirar les mans a la ciutadania i estar disposats a què ens peguen una canyada.. **I demà més. El Paltrot.**

País valencià anormal?

Per què tenim en Zaplana (justament un corrupte evident, poc abans de presentar-se a candidat)? Per què no som «un país normal»? etc.

Jo trobe que perquè som un país desestructurat psicològicament, desballestat moralment (quant costa de dir coses així, tan impopulars i tan males de dir!) i això des de fa molt: fórem un regne croat amb apartheid, després patírem més de 300 anys d'inquisició, etc., això sens dubte deixa arquetipus atàvics en el subconscient col·lectiu, i no dels bons, precisament. I políticament, els nostres consellers i jurats havien de negociar amb els reis

sempre en situació de debilitat: la majoria al regne eren moros i la forta Castella està al costat: al final això ja creà una rutina política de ser irremissiblement «muelles», són les nostres difícils circumstàncies històriques.

De vegades les discussions són d'un «politiquerio» un tant caricaturesc, quan les causes i els problemes són més fons i molt ramificats. La política és una superestructura prou volàtil a comparació d'uns altres factors humans. I amb sols política, festes i sopars potser ens ho passarem bé però no solucionarem coses tan complexes com els problemes nacionals que veiem en el nostre país.

No voldria semblar pedant, però trobe que aquestes citacions poden donar algunes bones idees relacionades amb el que us he dit:

«El sistema cultural tendeix de manera irresistible a crear conformisme de masses» (Marc Fumaroli)

«La majoria de la gent passen d'un acte a un altre sense lluitar ni pensar». (Carlos Castaneda, "Viatge a Ixtlan", 1972)

«La virtut, en la demanda social, és la conformitat. I pateix aversió contra l'autoconfiança. No s'estima les realitats ni els creadors, sinó les nomenades i els costums».

(Ralph Waldo Emerson, 1803-1882, polític i pensador nord-americà)

«En ésser mediocre, però a força de saber humiliar-se, hom ho ateny tot»

(Pierre A. Caron de Beaumarchais, 1732-1799, dramaturg francès)

«En aquest món no hi ha major pecat/que el de no seguir l'abanderat/(...) no, la gent no s'estima pas que/cadascú tingui sa pròpia fe».

(D'una famosa cançó de cantautor francès-occità dels anys 60, cantada en foraster pel valencià Paco Ibàñez).

«Menja merda, cent-mil milions de mosques no poden equivocar-se». (Graffiti)

«El món no es troba pas amenaçat per les males persones, sinó per aquells que permeten la maldat»

«Els grans esperits sempre han trobat oposició violenta de part de les mediocritats, les quals no poden copsar quan algú no se sotmet irreflexivament als prejudicis hereditaris

ans fa un ús honest i valent de la seva intel·ligència». (Albert Einstein, 1879-1955, científic judeoalemany nacionalitzat nord-americà, Premi Nobel de Física del 1921)

«A muntó persones no temen res amb mes paor que de pendrer postura que destaquí gaire i clarament del parer general. La tendència de la majoria és la d'adoptar un punt de mira tan ambigu que ho inclourà tothom. Ningú que acaroni idees altes i nobles les deu amagar sota una aparença d'aridesa per por a ser anomenats diferents».

(Martin Luther King, Jr., 1929-1968, líder afroamericà i pastor baptista pels drets civils i contra la guerra del Vietnam)

«Me n'allunye de la gent que pensa que la insolència és coratge i la tendresa covardia. I me n'alluny també dels qui creuen que la xerrameca és saviesa i el silenci ignorància».

(Khalil Jubran, 1883-1931, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units).

«Un heretge és algú qui guaita amb els ulls propis».

(Gottfried Ephraim Lessing)

«No vagis pas allà on el sender pot dur-te, vés, altrament, on no hi ha senda i deixa-hi un rastre».

(Ralph Waldo Emerson, 1803-1882, polític i pensador nord-americà)

«Llegeix cada dia quelcom que ningú més no llegeix. Pensa cada dia quelcom que ningú més no pensa. Fes cada dia quelcom que ningú més no fos prou fava com per a fer-ho. És dolent per a la ment de pertànyer contínuament a la unanimitat (de la majoria)».

(Christopher Morley)

«Un geni és qui en cada moment pot expressar en actes els seus pensaments». (Teofil Gautier).

«L'artista de debò no realitza les seves obres per al públic, prefereix fer un públic per a les seves obres». (Jacinto Benavente).

«El camí a l'excés condueix a la saviesa». (William Blake).

«No cal pas refusar les recompenses oficials; allò que cal fer és no merèixer-les» (Jean Cocteau, poeta francès)

«La mediocritat pesa sempre bé, però la seva balança és falsa».

(Anselm Feuerbach, 1798-1851, arqueòleg i escriptor alemany)

«Alguns homes naixen

mediocres, d'altres aconseguen la mediocritat i a uns altres els cau damunt».

(Joseph Heller, 1923, novel·lista estadounidense)

«Dins la boca de la Societat hi ha a muntó dents malmeses, corcades fins als ossos de les queixalades. Però la Societat no tracta d'extraure-les per deslliurar-se de l'afecció. Hi ha un fum de dentistes que disfressen les dents infectades de la Societat amb or llampant.

I en són molts els seduïts per aquests falsos reformadors: llur destí és la sofrença, la malaltia i la mort.

Visita els tribunals, guaita com actuen els malèvols i corruptes funcionaris de la Justícia. Mira'ls jugant amb les idees i els pensaments del poble pla, com el moix juga amb el ratolí. Visita les llars dels rics, on viu la presumpció, la falsia i la hipocresia. Però no t'estiguis d'anar també als ravals dels pobres, on regna la por, la ignorància i la covardia.

Visita llavors els dentistes, rebents amb els dits i senyors d'eines delicades, pastes dentals i sedants, que passen llurs dies omplint els forats de les dents damnades de la nació per amagar la podridura»

«Les gents de la ciutat aparenen gran saviesa i coneixença, però llur fantasia és sempre falsa car sols són experts en la imitació».

(Khalil Jubran, 1883-1931, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units).

«Quan et trobes a tu mateix del mateix costat que la majoria, és que ha arribat el temps de la pausa i de la reflexió». (Mark Twain, 1835-1910, escriptor i periodista nord-americà)

«Dormir, estimat Chevalley, dormir és el que volen els sicilians, i sempre odiaran qui els desperti, ni que sigui per afavorir-los amb els més valuosos presents».

«Els sicilians no voldran millorar per la senzilla raó que són perfectes. Llur vanitat és més forta que llur misèria. Cada intromissió d'estrangers, bé es tracti d'estrangers d'origen o de sicilians amb criteri independent, trastoca llur deliri de perfecció assolida, corre el perill de torbar llur còmoda esperança en el no-res... Sicília ha volgut dormir... ¿Per què els havia d'escoltar, si és rica, si és sàvia, si és civilitzada, si és honesta, si és admirada, si tothom li té enveja; si és perfecta, en una paraula?».

(«El Guepard» del Príncep de Lampedusa) Ω

Telebassura

Si algú té ocasió de llegir la revista *El Semanal* del diumenge passat (26-11-2000), li recomano que ho faci. Hi ha una entrevista a Federico Trillo, ministre de defensa del PP. L'entrevistador li pregunta (més o menys):

P.- Vostè que ha defensat un model cultural... què en pensa, de la telebrossa?

R.- (resposta aproximada) No hi estic d'acord.

R.- Però una administració en què governa el PP fa telebrossa: el Canal 9 emet «Tómbola». Què hi té a dir?

R.- No he vist el programa, perquè no miro aquestes coses...

P.- Però no li vénen ganes de dir quatre coses a Zaplana?

R.- L'únic que puc fer al respecte és recomanar que no mirin el programa.

Quina barra, aquests del PP!

És evident que són uns filibusters de nassos!

El projecte de Canal 9 és desculturalitzar el País Valencià i espanyolitzar-lo. Per això fan la programació que fan. Forma part de l'estratègia del PP. Però quan un pepero es posa contra la telebrossa, continuen mantenint la telebrossa.

Tenen uns collons que se'ls trepitgen.

Si accediu a aquesta entrevista, podeu reproduir-la i difondre-la (per ràdio, per premsa escrita, per internet): és una mesura —com una altra— de desgastar el PP. Ω

X. Rull

Holanda i el dret a morir dignament

Holanda ha estat el primer país d'Europa a legalitzar l'eutanàsia. Com és obvi i de sentit comú, l'aplicació estarà completament restringida. Els supòsits són ben clars: podran demanar l'eutanàsia persones que pateixin una malaltia que sigui del tot incurable —aquest diagnòstic haurà d'estar avalat, com a mínim, per dos metges diferents—, que provoqui a la persona que la pateixi un mal que trobi difícil de suportar, i que a més hagi expressat repetidament la seua voluntat de morir. En aquests casos, quan ja no hi ha cap esperança possible de recuperació i la vida ha esdevingut insuportable, l'estat holandès reconeix el dret de cada persona a decidir sobre la seua pròpia vida. El sistema sanitari, en aquests casos, podrà ajudar qui ho demani a posar fi a la seua vida.

La defensa de l'eutanàsia contrasta fortament amb el que es proposa des de la perspectiva ètica del cristianisme —i d'altres religions—: Déu ha conferit la vida a tots els éssers; per tant, només Déu pot llevar-los-la. Bé és veritat, també, que no tots els pensadors cristians (o els governants que professen aquesta religió) han posat el mateix èmfasi en l'oposició a la pena de mort que l'aplicat a oposar-se, per exemple, a l'eutanàsia.

Al regne d'Espanya el tema ha començat a formar part de

la discussió pública, des de fa pocs anys. Alguns casos han desvetllat una problemàtica especial i han posat la qüestió a l'esfera de la discussió d'idees. Recordem, per exemple, aquell senyor anomenat Sampedro de Llinatge, tetraplègic, que, ajudat per algú, va suïcidar-se, i va aprofitar per filmar la seua pròpia mort i per expressar públicament la seua opinió favorable a la legalització de l'eutanàsia. Ben aviat, varen detenir una amiga del finat, que al cap de poc temps va ser posada en llibertat per manca de proves. Fos qui fos qui hagués ajudat el tetraplègic que no volia viure més hi posà tanta cura (ell o ella i el propi pacient) que no se n'arribà a descobrir amb cap mena de seguretat la identitat.

En el cas concret de Catalunya, capdavantera en aquest camp de defensa dels drets civils, fa anys que Salvador Pàniker, filòsof i activista a favor de la legalització de l'eutanàsia, va fundar l'Associació pel Dret a Morir Dignament, associació que ha promogut l'anomenat "Testament vital". Aquest testament el pot fer qualsevol ciutadà, i se n'ha de fer càrrec algú que no guardi cap relació de parentiu amb aquesta persona, que no en pugui heretar res (i que, per tant, tampoc no hi guardi cap relació material), ni tenguí negocis ni interessos a mitges. En el testament, senzi-

llament es disposa que no es permetrà allargar artificialment la vida de qui fa testament, si pateix alguna malaltia que no té remei i, per tant, no existeix cap esperança de curació. Les persones que el fan són gent que temen que s'allargui inútilment el seu sofriment en cas de malaltia irreversible.

A instàncies del diputat Joan Ridaó, el Parlament de Catalunya va aprovar una llei en el sentit que proposa el testament vital. M'imagín que aquesta llei entra en contradicció amb les disposicions que sobre la mateixa qüestió existeixen al regne d'Espanya, però això no treu al Parlament de Catalunya la condició d'institució capdavantera en la defensa d'aquest dret.

L'aprovació per part del Parlament d'Holanda d'una llei que permet l'eutanàsia, posa damunt la taula el tema a nivell de tot Europa, perquè se suposa que la Unió europea ha de tendir cap a una homologació —i homogeneïtzació— dels drets i deures dels ciutadans de tot Europa i que, per tant, una llei aprovada en un estat membre ha de tenir alguna repercussió a tota la resta. La qüestió, en qualsevol cas, és oberta. Ω

Bernat Joan i Mari
President d'Esquerra
Republicana-Balears i
Pitiüses

D'esquerres i dretes

CECILIA BUELE

A Mallorca el nacionalisme serà d'esquerres o no serà! Es deia no fa gaire, així de clar, des d'altres instàncies de la política nacionalisme d'aquesta illa.

Ser d'esquerres o de dretes esdevé qualque cosa més que l'expressió àudiovisual de mots simples: el fruit inequívoc d'una trajectòria de comportaments, diàriament presos a títol individual o a nivell col·lectiu.

Ser d'esquerres o de dretes dóna prioritats d'atenció: a les arrels delicades d'un arbre esponerós, o l'esvelta verdor de branques ben granades. Als estaments més dèbils de les nostres societats, o als interessos de la gent més poderosa.

Ser d'esquerres o de dretes comporta haver après a posar-se dins la pell d'altri: de qui ho possa més malament, o de qui té totes les de guanyar per anar-se enriquint a les totes. Ser d'esquerres o de dretes significa mirar el món amb altres ulls: els de més baix nivell de benestar, o els de la gent més benestant en molts d'aspectes.

Ser d'esquerres o de dretes té ben presents els fets de lluita en la història dels nostres

pobles: per transformar el nostre país en un poble lliure i sobirà, o passar-hi de puntetes per damunt sense enrenous.

Ser d'esquerres o de dretes assumeix com a pròpies situacions de grans misèries: assumint-hi projectes dels mateixos pobles malmenats, o mantenint-los amb l'almoïna d'un ajut, que fa més goig a qui l'aporta que no solucions a l'afectat.

Ser d'esquerres o de dretes orienta clarament: a col·locar interessos generals davant particular, o situar aquests damunt dels altres.

Ser d'esquerres o de dretes té molt més a veure amb el ser que amb el tenir o mantenir: plantejaments polítics que són revolucionaris han fet nàixer governs progressistes. Plantejaments polítics progressistes, governs conservadors. Plantejaments polítics conservadors, governs reaccionaris. Plantejaments polítics reaccionaris, governs feixistes. Del feixisme només pot nàixer la mort dels pobles i nacions.

Qui això escriu, desitja uns bons governs progressistes, a tots els pobles d'Europa i del món. Ω

Exageradíssimes expossicions

Per a la millor comprensió de les tesis, idees, i lleis a jutjar

Es Espanya amb la seva constitució inclosa un país democràtic?

Comprovem-ho:

Posem a un costat Barcelona i un altre la Floresta, com a exemple, i es proposa en un REFERÈNDUM que pel pont de tal o qual, no es puga passar baixa la pena de mort, i al tal referèndum ix aprovada aquesta proposta. Te algú, dubte que seria DEMOCRATICAMENT correcta aquesta llei? Jo no!... però, sempre hi ha un però, si al mateix referèndum es proposa que s'ha de matar als ciutadans d'una o l'altra població a on estaria la DEMOCRACIA?, si a més en aquest referèndum no es donen la facultat de poder refusar les

opcions? com a mínim això! seria DEMOCRATICAMENT CORRECTE? Jo dic que NO!! i si a damunt quedés com a dogma de fe??!!

Dons diguem-ho, la democràcia que tenim es igual gualt com la exposada en aquestes lletres.

Els ciutadans de la FLORESTA HAN DE MORIR no tenen cap opció més, son els roïns, els malvats, els assassins etc. etc.

I. per què ells? vinga home vinga... Per que els de Barcelona serien molt MES democràtics ES CLAR!! Ω

J O M ' H E P L A N T A T
T A M B É

Josep Casalta i Casanovas

Ernest Lluch, ha estat assassinat !

Com a catalans, nacionalistes i independentistes hem de denunciar l'assassinat de l'Ernest Lluch. No importa que els assassins proclamïn que lluiten per la llibertat del seu poble, en realitat ataquen la llibertat i la convivència del poble català. Amb l'assassinat de l'Ernest Lluch s'ha eixamplat encara més l'esclatxa que hi ha entre el nacionalisme català i els que diuen defensar la llibertat d'Euskadi tot emprant com argument la violència gratuïta i injustificable.

Volem la llibertat, la independència tant per Euskadi com pels Països Catalans però l'assassinat dels que no pensen com nosaltres sols serveix per arraconar cap a la marginalitat el moviment indepen-

dentista. Ernest Lluch era una persona dialogant, un català que havia pres una posició ideològica molt determinada però que creia en el seu país i lluitava per la convivència i la llibertat, i ara, gent forana, han vingut a casa nostra per assassinar-lo.

ETA i GRAPO actuen als Països Catalans com forces armades estrangeres, senzillament són forces d'ocupació com poden ser-ho els aparells de seguretat de l'estat, per això hem de denunciar la seva actuació i considerar-los com enemics de la llibertat dels Països Catalans.

Cap nacionalista català pot donar suport o cobertura ideològica a ETA o GRAPO, aquestes organitzacions no lluiten per la llibertat sinó

per imposar amb les armes uns plantejaments ideològics molt llunyans als que defensa la gran part de la població. A més ETA, amb les seves actuacions als Països Catalans, desacredita l'independentisme català car una part del mateix no s'atreveix a condemnar les accions d'ETA i els que ho fem ens veiem obligats a distingir entre terrorisme i la lluita per la llibertat, les accions d'ETA a Catalunya són purament accions terroristes i per assolir la independència dels Països Catalans avui en dia la única via possible no passa per les armes. Ω

ETA Fora de Catalunya!
Secretariat Nacional d'Unitat
Nacional Catalana. 22 de
Novembre de l'any 2000

SOS! antisemitisme a les organitzacions antiracistes

Recentment es va denunciar en aquesta revista el silenci de SOS-Racisme davant les declaracions en favor de l'Holocaust que, com a bon nazi, va fer l'imam de Sabadell. Unes declaracions que van ser condemnades immediatament per diverses associacions musulmanes. SOS-Racisme va ser, en canvi, més papista que el Papa.

L'actitud de SOS-Racisme té unes arrels molt més profundes del que sembla a primera vista. Anem a veure quines: Just acabada la Segona Guerra Mundial, tots els membres del Comitè Jueu Antifeixista de l'URSS foren afusellats. En els processos de Praga, en els quals fou eliminada una part del PC txecoslovac, es feia constar la religió jueva dels executats. Tots ells eren agents del sionisme i l'imperialisme.

En el bloc occidental, dos jueus nordamericans eren executats acusats d'haver passat a Stalin el secret de la bomba atòmica. Quaranta anys després, es reconeixia la seva innocència. Foren electrocutats per ser agents del judaisme marxista i boltxevic.

En les organitzacions antiracistes estem veient un altre tipus de terminologia per amagar l'antisemitisme més primari. Els seus butlletins no escatimen insults contra el sionisme racista i teocràtic, mentre que, en el mateix butlletí, en trobes un article en favor del Front Islàmic de Salvació algerià. Hi ha per tant, un prejudici. Un prejudici disfressat amb la terminologia negativa més adient segons els estatuts de l'organització.

I una altra apreciació. Recordem que durant l'atac de l'OTAN contra Sèrbia fa poc més d'un any, aquestes organitzacions es manifestaven sota el lema *Ni OTAN ni Milosevich*, no fos que hi haguessin suspicàcies. En canvi, vuit anys enrera, es manifestaven en contra de l'atac nord-americà contra l'Iraq amb retrats de Saddam Husein, el qual no va dubtar a gasejar la població del Nord del seu país, quelcom que ni Milosevich va gosar fer amb els kosovars. Potser les amenaces de Saddam d'exterminar a la meitat de la població d'Israel amb armes químiques van arrancar algunes simpaties? Afortunadament, per a tots els ben nascuts, no crec que això passi mai, ja que Israel és fort, però, si passés, creieu que sortiria alguna veu de protesta d'aquestes organitzacions? Em sembla que no. Ω

HISTÒRIA D'UNA FOTOGRAFIA

El feminisme a Mallorca

Com hem explicat en un article anterior, el GAD (Grup per a l'Alliberament de la Dona) va ser constituït a Ciutat per dones militants d'OEC i del MCI, així com per nombroses independents. Una de les seves fundadores va ser la dirigent comunista mallorquina Margarida Chicano Sansó (del Comitè de Direcció Política de les Illes de l'OEC). De seguida el col·lectiu de dones revolucionàries organitzà nombroses activitats -conferències, manifestacions, repartides de fulls volants, muntatge d'una assessoria jurídica per a la dona- i es

començà a sensibilitzar l'opinió pública mallorquina sobre una problemàtica -la feminista- molt marginal en l'esquema de funcionament dels partits obrers d'aleshores. Abundaven en aquells temps -com si fos ara mateix!- les agressions a la dona -assassinats, maltractaments, etc-. Feia poc (parlarem de febrer de 1979) que havia estat assassinada una dona nomenada Cornelia Arends. El GAD es mobilitzà de seguida (l'ajudà en la tasca el Col·lectiu Pelvis). El diumenge dia quatre de febrer de 1979 el diari *Baleares* entrevista (en treball realitzat per la seva col·laboradora Elena Checa) una de les fundado-

1979: reunió de militants del GAD.

res del GAD (Margarida Chicano) i una representant del Col·lectiu Pelvis. El titular de l'entrevista deia: "Queremos poder ir por la calle sin tener miedo" i les representants del feminisme illenc explicaven més endavant la seva ferma decisió de sortir al carrer per a protestar de la violència que s'exercia contra les dones. Deia Elena Checa: "Hasta ahora, en las Islas no se había hecho ningún acto de este tipo. 'Nos estamos acostumbrando a esta agresividad como algo cotidiano y ya casi nos parece normal hasta que se viole y se mate a las mujeres, sobre todo si son extranjeras'. Extranjeras o nacionales, las feministas han lle-

gado a la conclusión de que es el momento de decir ¡basta!". La col·laboradora de *Baleares* continuava reproduint les opinions del GAD i el Col·lectiu Pelvis: "Sólo poco a poco y con la lucha de las propias mujeres, se podrán ir cambiando las cosas. Además, hace falta que exista un reconocimiento legal de los derechos de la mujer a todos los niveles y los cauces para poder hacer valer esos derechos".

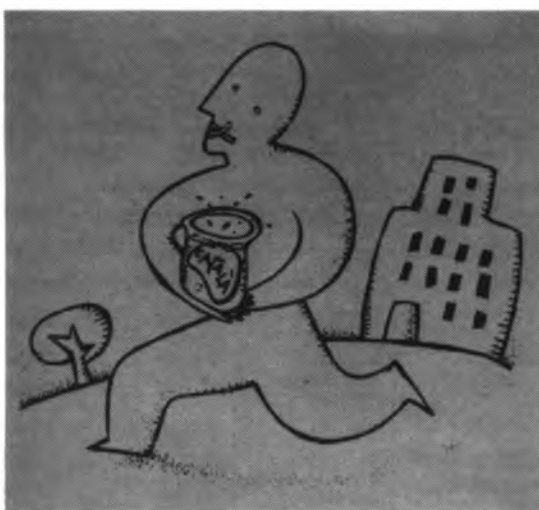
Dia cinc de febrer de 1979 coneix, doncs, la més important manifestació de la dona realitzada mai a les Illes. Rere una pancarta que porta escrit "Prou d'agressions. Prou violacions", l'esforç de

les dones comunistes d'OEC i MCI, així com les nombroses independents que militen en el GAD i en el Col·lectiu Pelvis, fan sentir la seva veu. Però de tot això en parlarem en propers articles.

El diari *Baleares* (article d'Elena Checa; fotografies de Juanet) deixava constància (dia sis de febrer de 1979) d'aquesta important mobilització de la dona mallorquina. Deia la periodista sota el titular "Manifestación contra las agresiones a la mujer": "Estamos aquí reunidas para rendir homenaje a todas las víctimas y para dejar constancia de que no nos resignamos". Les manifestants (unes tres-centes segons uns mitjans d'informació; unes cinc-centes segons uns altres) es manifestaren partint de la Plaça de Cort i pels carrers de Colom i de Sant Miquel fins arribar a la plaça d'Espanya, on cremaren un munt de revistes pornogràfiques com a protesta per la utilització que el sistema capitalista i aquesta societat burgesa i masclista feien -i fan- del cos de la dona.

En honor de la dona assassinada, Cornelia, es va dipositar una corona de flors a l'estany de la plaça. Ω

Miquel Verdera

CINGA
ANUARI DE L'INSTITUT D'ESTUDIS DEL BAIX CINCA - IEA

4
2000

CINGA
ANUARI DE L'INSTITUT D'ESTUDIS DEL BAIX CINCA - IEA

Quim Gibert Font: La catalanitat, una identitat maiada?

La guerra psicològica

Jaume Sastre Font: Països catalans, sota els efectes de la guerra psicològica
Cristina Saragossa Roig: Premsa espanyola i guerra psicològica. Presentació del llibre
El País, la quinta columna. L'anticatalanisme d'esquerra de Josep Palau
Josep Palau Mas: Premsa espanyola i guerra psicològica. El cas de El País

El desemparament après

Rosa Calafet Vía: El desemparament après dels catalanoparlants.
El cas illenc en comparació amb altres punts dels Països Catalans

Els sentiments de culpabilitat

Vicent Bellà: Culpabilitat i identitat
Enric Larreula Vidal: Culpabilitat i dolor

Annex

Cecili Lapresta Rey: Soy aragonesa o sóc aragonesa

AMB LA COL·LABORACIÓ DE LA SECCIÓ DE CULTURA DE LA DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'OSCA.

4
2000

ISBN 84-87861-32-6

L A N O S T R A C U I N A

Sopa de blat de moro escairat

Consistent plat d'alta muntanya

Ingredients:

Blat de moro, de gra gros i blanc, escairat (pelat a la pedra), mongetes seques, una careta, un peu i una cua de porc, un tallet de sagí salat, un os de pernil, un bon tros de gallina, un camagroc secs, oli, sal i aigua. Si es vol, allioli.

Preparació:

La nit anterior, es remulla el blat de moro escairat i, també, unes quantes mongetes seques.

L'endemà, a primera hora, (cal que bulli 5 o 6 hores, per estovar-lo), s'esbandeix el blat de moro i es posa a bullir junt amb la careta, el peu i la cua de porc, un tallet de sagí, un tros d'os de pernil i un bon tros de gallina. Quan faci unes tres hores que cou, es retira el tall de l'olla i s'hi posen les mongetes. Mitja hora abans d'acabar, es rectifica de sal i s'hi torna a tirar el tall. Llavors, es remullen els camagroc.

El tall es serveix separat de la resta. En el moment de servir, es dona un volt als camagroc per la paella, amb un raig d'oli, i es tirèn damunt del tall. També es pot amanir amb un allioli.

Escudella i carn d'olla

El bullit més tradicional. Pel dinar de Nadal, quan es reuneix tota la família, es fa una bona escudella i carn d'olla, sense escatimar-hi res

Ingredients:

Un bon os del genoll, uns talls de cua i de jarret de vedella, un braó o dos de xai, botifarra crua, cansalada grassa, un os de l'espina, cua, orella, morro i peu de porc, un pit de gallina, el pedrer, potes, coll i cap (amb la cresta, sobretot) i un tros d'os de pernil, ranci, mongetes seques, pastanaga, porro, api, xirivia, col, patata i nap. Per a la pilota, una mica de carn de vedella picada, un tros de botifarra crua, un ou, all, julivert, farina o pa ratllat, sal i pebre negre. Per a l'escudella, una pasta de sopa (fideus, galets, etc.) o bé pasta i arròs.

Preparació:

El dia abans, es remulla un grapat de mongetes seques.

Es posen a l'olla els trossos de carn, amb les mongetes, la ceba, el llorer, l'aigua i la sal. Tot això cal que bulli des de bon matí, amb l'olla tapada i no massa de pressa. En arrencar el bull, s'escuma el brou. Quan el tall ja estigui bastant cuit, es prepara la pilota, amb una mica de carn picada de vedella i de botifarra crua esparracada, un ou, all i julivert picats, farina o pa ratllat, la sal i una mica de pebre negre. S'enfarina el pastó i, quan ja no s'enganxa al plat i té la forma, es desgreixa el brou, recollint amb un cullerot les llunes que fa. Després, es tira la pilota a l'olla.

Al cap d'una estona, s'hi posen els vegetals. Cal no deixar-los coure massa. Llavors, s'apaga el foc i es retira el brou necessari per bullir la pasta, en un altre recipient, la qual cal que quedi "al dente". Si també s'hi posa arròs, cal que bulli deu minuts sol, abans de posar-hi la pasta. Va bé, per aturar la cocció en apagar el foc, afegir-hi la resta del brou de l'olla, que ja no bull.

Per servir-ho, es posa el brou amb la pasta en una sopera i, en sengles plates, el tall i els vegetals.

Brou de pollastre

Quan és fet, s'hi pot bullir pasta, arròs, arròs i fideus o es pot beure sol

Ingredients:

Menuts de pollastre (carcasses, ales, potes, colls, pedrers, carpons), un menat de vegetal (pastanaga, porro, api i xirivia), aigua i sal.

Preparació:

Es posa a bullir el pollastre en aigua abundant, durant un parell d'hores. Llavors s'escuma, es treuen les llunes de greix i s'hi tira el menat de vegetal i la sal. Es deixa bullir fins que el vegetal sigui cuit.

Olla aranesa

El bullit d'aquesta vall occitana (Ara Val d'Aran) que forma part de la nostra terra, per aquelles coses de la Història

Ingredients:

Jarret de vedella; orella, morro, magre i ossos i sagí salats, de porc, cansalada, botifarra negra, gallina, col arissada, pastanaga, porro, ceba, alls, julivert, patates, mongetes seques, fideus gruixuts, farina de galeta, un ou, aigua, sal i pebre negre.

Preparació:

Es remullen unes quantes mongetes seques, durant vint-i-quatre hores. Després, es posen a bullir en una olla amb aigua abundant, amb la vedella, la gallina, l'orella, el morro, un tros de cansalada, un parell d'ossos i un tallet de sagí. Es deixa bullir un parell d'hores o tres. Es pica el magre de porc, amb un altre tros de cansalada, alls i julivert, s'amaneix amb sal, pebre negre, una mica de farina de galeta i un ou batut i es fa una pilota. Es tira a l'olla, junt amb les patates i les verdures, tallades, i la botifarra negra i es deixa coure mitja hora més.

Un quart abans d'acabar de coure, s'hi tiren els fideus.

Olla de congre sec

Plat de Quaresma, a la Terra Ferma

Ingredients:

Mongetes seques, congre sec, patates, bledes, arròs, alls, julivert, aigua, oli i sal.

Preparació:

Es remullen les mongetes durant vint-i-quatre hores. Després, es posen a bullir en una olla, junt amb el congre trossejat, amb aigua, més aviat abundant, freda, a poc foc. Quan ja siguin quasi cuites, s'hi tira l'arròs, unes patates, tallades a daus grossos, i unes bledes, també trossejades. S'hi posa la sal i es fa una picada d'all i julivert, que es fregeix una mica en una paella, amb un raig d'oli, abans de tirar-la a l'olla. Quan tot és cuit, es serveix.

Sopa de pescador

Ingredients:

Caps i espines de peix, peixos de sopa (lluerna, rap, morralla...), gambes, ceba, tomàquet, fonoll bord, arròs, avellanes, alls, julivert, aigua, oli i sal.

Preparació:

En una paella amb oli, es fregeix la ceba, picada ben fina, fins que comença a agafar color.

Llavors, s'hi afegeix el tomàquet, també picat ben fi, i es deixa coure. Quan el sofregit és cuit, es posa a bullir en una olla amb aigua, un brot de fonoll, els caps i les espines, durant mitja hora llarga. Es cola i es torna a fer bullir el brou. Després s'hi afegeix el peix, net, escatat i fet a talls grossos, i les gambes, sense cap. Es deixa bullir durant un quart d'hora, a foc baix. Mentre, es fa una picada amb els alls, una mica de julivert, unes quantes avellanes i la substància dels caps de les gambes. Passat el quart d'hora, es treu el peix. Es tira a l'olla la sal i un petit grapat d'arròs, que tardarà uns divuit minuts en coure's. Llavors, s'hi afegeix la picada, se li dona un remenada, s'apaga el foc i s'aboca a la sopera, a la qual s'hi torna el peix.

Sopa de peix

És la sopa de peix de tota la vida, menys alambinada que l'anterior

Ingredients:

Caps i espines i peix de sopa, ceba, alls, tomàquet, pa torrat, oli, sal i pebre negre.

Preparació:

En una paella amb oli, es fregeix la ceba, picada ben fina, fins que comença a agafar color.

Llavors, s'hi afegeix el tomàquet, també picat ben fi, i es deixa coure. Quan el sofregit és cuit, es posa a bullir en una olla amb aigua, els caps i les espines, durant mitja hora llarga.

Es cola i es torna a fer bullir el brou. Després s'hi afegeixen unes llesquetes de pa torrat, fregades amb una dent d'all i el peix, desespinat i trossejat. Així que el pa ha revingut, s'apaga el foc i es remena amb el batedor de mà. Ja es pot servir.

A la memòria d'en Pere Capellà

PER CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR

Encara que sigui mort,
A ell volem recordar
A en Pere Capellà,
Mingo Revulgo és posà.
Per ésser més popular,
Ell molt se va destacar,
Per sa gran intel·ligència,
Mirau quina penitència,
Que en sa vida li tocà.

Per ésser republicà,
Idees que ell tenia,
Va haver de fugir un dia,
De ca seva i s'amagà.
Per be que el varen cercar,
Ells volien matar-lo,
I junt amb un companyó,
A Felanitx s'embarcaren.

Amb una petita barca,
se vida es varen jugar,
a Barcelona arribaren

per poder tranquils estar.
Allà feren sa campanya,
Fins que sa guerra acabà,
I llavor varen tornar,
Ben retgirat ell estava,
Sabia que l'esperava,
Un càstig haver de purgar.

Després de tot el procés,
Se va posar a treballar,
Ben aviat demostrà,
Que a tot ho superava,
I comèdies publicava,
Que molt varen agradar,
El públic el recolzà,
Per la seva maestria,
de glòries ell se cobria,
tothom va fer encarinà.

Però no va tenir sort,
Durant el curs de sa vida,
Perquè es do que posseïa,

VIDA i OBRA d'en Pere Capellà (Mingo Revulgo)

JOAN MIRALLES i MONSERRAT

Era digne d'admirar,
No és pogué desenvolupar,
Tengué grossa malaltia,
Un dia se moriria,
Molta d gent va plorar. Ω

El diàleg ha estat capitalitzat I gran enrenou, s'ha organitzat

En el decurs d'una manifestació,
Que és dialogués, es va demanar,
Com si el propi fet de dialogar,
Propiciés una i política solució.

Quan algú cert diàleg reclama
I no s'esmenten interlocutors
S'endevinen trets calculadors,
I això a molta gent escama.

Tot diàleg és acció benefactora,
Per resoldre les discrepàncies,
Però no per obtenir *ganància*,
Atorgant-li virtut *solucionadora*.
Davant situació tan esfereïdora,
Com és ETA i, ses circumstàncies.

Diàleg és, prova de civilització,
Que empen, subjectes civilitzats.
No hi entren cervells esguerrats
On l'assassinat és tota ocupació.

Quins pensen que el diàleg amansirà,
Als boixos mancats de coneixement,
O és que s'han begut l'enteniment,
O pensen que això, els afavorirà.

Quan el diàleg no és una solució
A aquest problema tan esfereïdor,
No ens cal ser cap *primfilador*
Per entendre'l com a pretensió,
Que no assolirà mai la dissolució
D'aquesta *gardunyeria* del terror.

Reflexió

Qui es creu que dialogant,
ETA deixarà d'assassinar,
Pot oblidar-se de divagar,
I definir-se mentrestant. Ω

Jaume Alfonso i Barceló

Nadala Catalana

Que a cada poble de la terra
li sigui reconeguda
la seva identitat
Sense guerra
sense pecat
sense mentida d'una falsa unitat.

Nadalencia

Acomplint santa commemoració,

D'aquell fet, transcendental

Que, a Betlem i en un portal,

Esdevingué amb sa anunciació,

Procedeixo amb serena emoció

I amb mon enteniment natural,

A recordar-vos que el portal

On s'infantà aquell nadó

I esdevingué Pare Celestial

S'inclou envers una població,

força amatent i generacional

I obeint, ma ciutadania cabal,

Tradueixo en una Felicitació:

Junt amb neules, cava i torró

I com correspon a "cada qual,

Celebreu contents aquest Nadal.

Barcelona, desembre del 2.000

Amb deferència i consideració,

Pilar Rios i Fernández

Jaume Alfonso i Barceló

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....

Adreça.....

.....C.P.....

Població.....

C.I.F.....Tel.....

M'interessa una subscripció

ANUAL 4.000 PTS (24,04 euróns)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa.....

Adreça.....

Núm. entitat.....Núm. sucursal.....

Compte núm.....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

A Jaume Font i Barceló Ex president del PP Mallorca

En Jaume Font ha estat traït
Pels caps pares del Pe. Pe.
No serà que ets un mentider,
Que de l'ala ja estàs ferit?

Serà que tu t'ho has cercat,
O que t'han fet caure de s'ase,
Aquell qui juga amb sa brasa,
Perilla molt d'ésser cremat.

Això a tu t'ha succeït,
A tu que te creies ser un rei,
I n'ha sortit un de novell,
I vaja si t'han substituït.

Es que no anaves pes camí?
I t'han fet tornar enrera?,
Si haguessis agafat la bona
bandera,
No haguessis tingut tan mala fi.

Tu estàs d'allò més cremat,
Parlant políticament,
Jo et diré que molta de gent
De tu està desenganyat.

Et vull recordar que tot imperi,
Més prest o més tard ha
caigut,
Perquè és de demés sabut,
Aquell famós impropri,
Que jo i tu hem tengut.

Ja s'han acabat ses mamelles,
Amb les quals molt havies
engreixat,

Ara ets molt més menyspreat
Que l'ex president Canyelles.

Jo no m'aturaré d'escriure,
Mentre no hagi remeiat
El mal que tu m'has causat,
D'angúnia no podràs viure.

Mira si ho som de valent
Ja veus que no m'he venjat,
Tampoc no vaig d'amagat,
Ho afirm ben clar i evident. Ω

Guillem Cremat de sa Pobla